

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának

közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiája

Eger, 2008. június hó

Életbölcességek:

„A bűn nem volna egészen bűn, ha gyűlölné az erényt.”

(Chamfort)

„Meg akarjátok előzni a bűntetteket?

Tegyétek, hogy a törvények világosak, egyszerűek legyenek, és hogy a nemzet egész ereje azok védelmére összpontosuljon, s egyetlen része se használtassék fel megsemmisítésükre.

Tegyétek, hogy a törvények ne annyira az emberek osztályait, mint inkább magukat az embereket szolgálják.

Tegyétek, hogy az emberek tartsanak tőlük. De csakis tőlük tartsanak. A törvényektől való félelem üdvös, de végeztes és melegágya a bűnöknek az embereknek embertől való félelme.”

(Cesare Beccaria: A bűnökről és a büntetésekről)

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	5
1. FEJEZET – ALAPELVEK	6
1.1. A közbiztonság fogalma, tartalma	6
1.2. A bűnmegelőzés fogalom – és eszközrendszere	8
2. FEJEZET – HELYZETÉRTÉKELÉS	11
2.1. Történelmi, földrajzi, gazdasági és társadalmi elemek	11
2.2. Város bűnügyi közbiztonsági helyzete	13
2.3. A város tűzvédelmi helyzetének elemzése	20
2.4. Eger Város katasztrófa – és polgári védelmi veszélyeztetettség	24
2.5. A lakosság szubjektív biztonságérzete, szabálysértések alakulása	24
2.6. Következtetések – probléma meghatározása	26
3. FEJEZET – CÉLOK, PRIORITÁSOK	27
3.1. Honosítsuk meg a közösségi biztonságkezelést	28
3.1.1. Szemléletváltást kell elérni a közbiztonsággal kapcsolatban	28
3.1.2. Be kell vezetni a közösségi biztonságkezelés módszertanát	29
3.2. Csökkenjen városunk bűnözése	31
3.3. Tegyük meg nagyobb rendet a közterületeken és a közutakon	31
3.4. Feleljünk meg a lakosság biztonsági elvárásainak	32
3.5. Legyen magas színvonalú a tűz – és katasztrófavédelem	32
4. FEJEZET – A CÉLMEGVALÓSÍTÁS ÁLTALÁNOS FELADATAI	33
4.1. A szemléletváltási folyamat feladatai	33
4.2. A közösségi biztonságkezelés meghonosításának feladatai	34
4.2.1. Eger Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koordinációs Testület létrehozása	34
4.2.2. Közvéleménykutatás és lakossági tájékoztatás	34
4.3. A bűnözés csökkentésének feladatai	35
4.3.1. A bűnmegelőzés össztársadalmi üggyé tétele	35
4.3.2. Feladatok a bűnokok és bűnalkalmak korlátozása érdekében	36
4.3.3. Feladatok a sértetté válás kockázatának csökkentésére	37

<i>4.4. A bűnisméltés megelőzése</i>	38
<i>4.5. A közrend fenntartásával kapcsolatos feladatok</i>	38
5. FEJEZET – A CÉLMEGVALÓSÍTÁS SPECIFIKUS FELADATAI	39
<i>5.1. A gyermek és fiatalkori bűnözés megelőzése, csökkentése</i>	39
<i>5.2. A családon belüli erőszak megelőzése</i>	40
<i>5.3. A tűz és katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatok</i>	41

BEVEZETÉS

*A bűnözés hatékony megelőzésének kulcsa az önkormányzatok kezében van. Nem csak azért, mert közvetlenül érzékelhetik az állampolgárok mindennapi félelmét, bizonytalanságát, az ezekből adódó igényeket, hanem azért is mert a közvetlen kapcsolat miatt közös erővel hozhatják létre a helyi adottságoknak legmegfelelőbb prevenciók programokat. Erre az általános alapelvre vezethető vissza A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK EURÓPAI CARTÁJA által megfogalmazott tétel, miszerint: **A helyi közrend és közbiztonság védelme elsősorban a helyi önkormányzatok feladata, az állam pedig garanciát vállal a közbiztonság helyi szintű finanszírozására.** Mindezek alapján a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája a bűnmegelőzés társadalmisításában az önkormányzatoknak elsődleges szerepet szán.*

Alapelvként fogalmazza meg, hogy a helyi bűnözés helyi közügy a bűnmegelőzés koordinátora az önkormányzat, melynek közreműködésével válhat a bűnmegelőzési stratégia a helyi társadalom integrált részévé.

Ezek a gondolatok nem új keletűek, hiszen az 1990 évi LXV. törvény 8. §. (1) bekezdése rögzíti, hogy a települési önkormányzatok feladatai közé tartozik – többek között – a közbiztonság helyi feladatairól való gondoskodás is. A lakosságot legközvetlenebbül érintő olykor súlyosan irritáló problémákat – ezek sorában kiemelkedő fontossággal a helyi bűnözés alakulását, jellegét, súlypontjait, okait, következményeit, valamint a megelőzés lehetőségeit – természetesen leginkább a helyi önkormányzatok képesek ellátni, s ekként a helyben szükséges és megfelelő megoldási stratégiát és módokat is csak a szervezetek képesek kidolgozni és megvalósítani.

A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló 115/2003. (X.28.) OGY. határozat, az Európa Tanács ajánlásainak megfelelően kimondja, hogy az önkormányzatok joga, egyben kötelessége a helyi közösségek életminőségének javítása érdekében a helyi bűnmegelőzési stratégia kialakítása és realizálása.

A stratégia célja: *Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, a stratégiai célok és prioritások – konkrét helyzetelemzés alapján történő – kijelölése. Másodlagos cél, hogy a koncepció megfelelő keretet nyújtson a széleskörű összefogásra, a közös feladatok eredményes ellátására.*

I. fejezet

ALAPELVEK

1.1. A KÖZBIZTONSÁG FOGALMA, TARTALMA

A stratégiakészítés elvi alapja az, hogy mit tekintünk közbiztonságnak, milyen tartalommal bíró fogalomból vezetjük le tennivalóinkat. A legáltalánosabb kategória a biztonság, ami nem más, mint háborítatlan, mindenféle bántódástól mentes állapot. A közbiztonság a biztonságok az egyik szelete, csakúgy mint a jogbiztonság, a létbiztonság, a katonai biztonság. Az egyértelmű definiálás segít abban, hogy elhatároljuk a közbiztonságot a biztonság többi szegmensétől, és kijelöljük a bűnmegelőzés helyét a közbiztonságon belül.

Közbiztonság alatt **fogalmilag** a belső rendet, a közrend, valamint az élet – és vagyonbiztonság megvalósulását értjük. A fogalom tágabb értelmezésben belső stabilitást jelent, melyhez sorolják – fentiekén kívül – az állam működésének sértetlenségét, a szociálpolitikai a közegészségügyi biztonságot, a szolgáltatásokkal való ellátás biztonságát, a társadalom erkölcsi normáihoz és elvárásaihoz való alkalmazkodást, valamint a haza védelmét, az idegen hatalmak illegális adatszerzésének megakadályozását. Utóbbiak azonban a biztonság olyan szegmensei, amelyekre a jelen koncepció nem kíván kitérni, ezért a továbbiakban az első szűkebb fogalmat alkalmazzuk.

A **közbiztonság egy állapot**, amelyben az embereknek nem kell bántódásra, veszélyekre számítaniuk, ha pedig ilyenek bekövetkeznek, segítségre lelnek az állam erre hivatott szervinél. Ez egy ideális állapot, ami össztársadalmi méretekben nem kivitelezhető. Tökéletes biztonság nincs, legfeljebb egy optimális biztonsági szint érhető el. A közbiztonságról – hasonlóan mint az egészségről – általában akkor beszélünk, amikor annak hiányát érzékeljük. A közbiztonság állapotát mint adott helyre és időpontra érvényes helyzetet szokás meghatározni.

A **közbiztonság összetevői** – a fogalom egyes oldalai – jellemzik az adott térség helyzetét, illetve azt, hogy milyen hiányok mutatkoznak a közbiztonság ideális állapotán.

Eszerint a közbiztonság alkotóelemei – egyben követelményei – az alábbiak:

- az emberek békés, jogsérelemtől, háborítástól mentes léte, az élet, a testi épség, a becsület, a szabadság, a vagyon bántódásmentessége, valamint az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésének biztonsága, mint igény,
- a bűnözés, a terrorizmus, az illegális migráció, az egyéb devianciák, a tűz és a katasztrófák elleni védekezés, valamint a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni harc, állami, társadalmi eszközrendszere,
- a közterületek és a közlekedés biztonsága, zavarmentessége,- mint igény, - illetve a közállapotok rendjének jogi, rendészeti és intézményi eszközökkel való biztosítása.

A **közbiztonság** ugyanakkor **rendszer**, amely alatt mindazoknak a jogszabályoknak, állami és társadalmi szervezeteknek, vállalkozásoknak, továbbá feladatoknak és funkcióknak az összességét értjük, amelyek rendeltetése a társadalom egészének, a közösségeknek és az egyéneknek a védelme a jogellenes emberi magatartásokkal szemben. A közbiztonság helyzetét számtalan – jogi, intézményi, szervezési, magatartási – tényező alakítja, amelyek egymásra épülnek, egymástól függenek, tehát rendszert alkotnak. Az összetevők egyikének, vagy másikának elhanyagolása megbontja az egyensúlyt, és biztonsághiány lép fel. A sok elemből álló biztonságteremtés része kell legyen az ország, a település, a szervezet, az egyén életének, tevékenységének. A közbiztonság ezért csak a társadalmi és környezeti folyamatokba ágyazottan, rendszerszemlélettel kezelhető.

A **közbiztonság termék**, a biztonságteremtés pedig egy szolgáltatás. A háborítatlan, sérelmektól mentes lét nem jellemző állapota a társadalomnak, az magától nem jön létre. A közbiztonságot **elő kell állítani**, az ennél fogva egy produktum, ami közgazdasági jellemzőkkel megragadható. A közbiztonság piaci kategória, mert van értéke, ára és piaca.

Értékét az a munkamennyiség határozza meg, amit a közbiztonság megteremtésére hivatott szervek, intézmények és személyek kifejtnek. Az egyértelmű, hogy a közbiztonság szintje és a bekerülés költsége között korreláció van, meghatározott biztonsági állapot ugyanis csak meghatározott tevékenységgel (ráfordítással) érhető el. Ez úgy is igaz, hogy adott ráfordításhoz a neki megfelelő közbiztonság tartozik, következésképpen a csekély törődésnek, a minimális befektetésnek alacsony biztonsági színvonal felel meg. A magasabb szintű közbiztonságra többet kell áldozni úgy pénzben, mint odafigyelésben. Kevés munkával és kis pénzzel általában nem lehet nagyfokú közbiztonságot produkálni.

A közbiztonság csak sokrétű és összehangolt tevékenységgel állítható elő, azt kevésszámú vagy elszigetelt „termelő” nem képes szolgáltatni. A jó közbiztonság nem valósítható meg kizárólag a bűnüldözés és igazságszolgáltatás hagyományos rendszerében. A biztonságteremtés folyamata egy sokszereplős láncolat, amelynek elemei (az előállítók) szükségképpen egymásba kapcsolódnak, mint a fogaskerek.

A biztonsági láncolatban előállítók:

1. A bűnüldözés és igazságszolgáltatás szervezetei (rendőrség, vám – és pénzügyőrség, határőrség, ügyészség, bíróság, büntetés – végrehajtás),
2. Az állam meghatározott intézményei, ágazati szervei (egyes minisztériumok és országos hatáskörű szervek, katasztrófavédelem, dekoncentrált közigazgatási szervek és felügyelet, állami közútkezelő társaságok),
3. Az önkormányzatok és önkormányzati intézmények (polgármesteri hivatal, városüzemelési és vagyonkezelő társaság, tűzoltóság stb.),
4. Egyes társadalmi szervezetek (közbiztonsági és bűnmegelőzési alapítványok, személy és vagyonvédelmi kamarák, ügyvédi kamarák, polgárőr egyesületek, egyházak, karitatív szervezetek, stb.),
5. A gazdasági versenyszféra egyes elemei (vállalatok, gazdasági társaságok, személy – és vagyonvédelmi vállalkozások, biztosítóintézetek, stb.),
6. Az egyének, emberi közösségek (védekező magatartás tanúsítása, önvédelmi reflexek kialakulása, szomszédsági mozgalom).

Ténykérdés, hogy az állampolgárok, szervezetek az államtól, a rendőrségtől várják a közbiztonság garantálását, ugyanakkor az állam nem képes biztosítani a teljes körű háborítatlanságot. Az előállítók között a rendőrség a legnagyobb termelő, de nem az egyetlen. A rendőrség kitüntetett szerepvállaló annak függvényében, hogy az állam mit vár el tőle, és mihez biztosít feltételrendszert.

Fogyasztók az egyes emberek és az emberek gazdasági, társadalmi közösségei. A fogyasztók részben az államon keresztül – adóik befizetésével – válnak a közbiztonság vevőivé. Az a közbiztonságra is igaz, hogy a vevők mondják ki a végső és a döntő szót, tudniillik a lakosság elvárásainak a minél teljesebb közbiztonság szolgáltatása felel meg.

A közbiztonság tehát olyan **kollektív társadalmi termék**, amely az egyének és közösségek tevékenységéből, az állami szervek intézkedéseiből, a polgárok önvédelmi képességeinek és a vállalkozó piac nyújtotta szolgáltatásoknak az együtteséből alakul ki. A **biztonsági piac szereplői** (az előállítók és a fogyasztók) sajátos kölcsönhatást alkotnak. Egymásra utaltak, egyikük tevékenysége feltételez, vagy kiegészíti a másik tevékenységét, ugyanakkor csaknem mindegyikük egyidejűleg előállító és fogyasztó is. Az eltérést az adja, hogy kinek mi, és milyen erős a szerepe adott helyen és időben.

A láncolatban sajátos szerepet játszik a sajtó és a média. Ugyan nem nevezhetjük előállítónak, de közhangulatot befolyásoló, cselekvést orientáló szerepe felér egyik – másik előállító szerepével.

A *vázolt fogalom* – meghatározás a közbiztonság **objektív** oldalát, tárgyi tartalmát takarja. A közbiztonság a jogsértő magatartások (bűncselekmények, szabálysértések) számával és súlyosságával, a bűnügyi fertőzöttség fokával, a közrendi állapotok (veszélyeztetett területek, helyek és személyek) milyenségével, valamint a közbiztonság megvalósítására irányuló intézkedések, tevékenységek hatásával (rendvédelmi szervek munkája, önkormányzatok, egyéb szervezetek és a lakosság védekező mechanizmusa) objektíve jellemezhető.

A közbiztonság **szubjektív** oldalról nem egyéb, mint az emberek biztonságérzete, az a tudati visszatükröződés, ahogy az egyén a makro – és mikrokörnyezet közbiztonsági helyzetét megéli, értékeli.

A lényeg az, hogy az emberek miként érzik: a társadalmi, közéleti viszonyok rendezettek –e, biológiai létük, vagyonuk, szabadságuk biztonságban van –e vagy azokat sértik, veszélyeztetik. A közbiztonság az emberek tudati szűrőjén keresztül csapódik le, a szubjektív biztonság mérésének ezért nincsenek egzakt mutatói. Jól ismert tény ugyanis, hogy a biztonságérzet alakulását – a bűnözés számadatai mellett – olyan tényezők is befolyásolják, mint a romló életkörülmények, a növekvő munkanélküliség, vagy a jövőkép hiánya.

1.2. A BŰNMEGELŐZÉS FOGALOM – ÉS ESZKÖZRENDSZERE

A bűnözés növekedése bebizonyította, hogy túlnyomóan büntetőjogi eszközökkel a probléma nem kezelhető. Cesare Beccaria jogtudós már 1764-ben kifejtette: „**A bűncselekményeket jobb megelőzni, mint büntetni.**” A büntetőjog szerepe másodlagos, mert represszív jellegű, a megtörtént bűncselekmények elkövetőire, azok felelősségre vonására koncentrál.

A bűnmegelőzés (kriminálprevenció) **fogalmilag a jövőben elkövetendő bűncselekmények elleni fellépést**, azaz olyan hatásokat kifejtését jelenti, amelyek korlátozzák a bűnelkövetési okokat és gátolják a bűnözés feltételeit. A 115/2003. számú országgyűlési határozat szerint „bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja, vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.” A bűnmegelőzés a közbiztonság kialakításának – a rész és egész viszonyát mutató – szerves része.

A **bűnmegelőzésnek három fő iránya**, dimenziója van: a bűnokok csökkentését célzó (általános), az egyes bűncselekmények és devianciák lehetőségét korlátozó (különös), valamint az egyén védettségét, a sértetté válás elkerülését befolyásoló (speciális) preventív tevékenység. Ezeket az Európa Tanács dokumentumai a bűnmegelőzés pilléreinek is nevezi, hangsúlyozva, hogy a háromféle cselekvési módot minden közösségben egyidejűleg kell alkalmazni, tartós eredmény csak a komplex alkalmazástól várható.

1. **A bűnokok csökkentésére** irányuló általános prevenció az elsődleges. A társadalompolitika integrált része, ami akkor valósul meg, ha a társadalom alakítását célzó állami, önkormányzati döntésekben érvényesülnek a megelőzési szempontok és ha a társadalmi viszonyok a kriminogén hatásokat nem gerjesztik.

A bűnözést kiváltó, vagy azt elősegítő okokat csökkenti, ha a jogi szabályozás mentes az ellentmondásoktól, nem táptalaja a kijátszásnak, a joghézagok adta visszaéléseknek, hatékony ellenőrzési rendszert épít ki, és nem szenved a büntető felelősségrevonás hatástalanságában, valamint ha a gazdaságban a tisztességes munka, a megfelelő vagyonkezelési és pénzügyi fegyelem az uralkodó, továbbá, ha a szociális intézkedések a túlzott társadalmi polarizáció és munkanélküliség okozta feszültségek enyhítését, a hátrányos helyzetek kiküszöbölését, és az emberek morális állapotának fejlesztését célozzák.

2. **A bűnelkövetési lehetőségek szűkítésére** vonatkozó különös megelőzés feladata a bűnalkalmak számának redukálása, az egyes bűncselekmények valószínűségének minimalizálása, valamint a veszélyforrásokkal és biztonsági kockázatokkal való törődés. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a társadalmat ösztönző, mozgósító olyan programok és technikák intézményesítésére törekszik, amelyek a nagy és kisközösségek, az intézmények a gazdasági szereplők és az állampolgárok önvédelmi képességét, bűnözéssel szembeni védetségét fokozzák. A bűnözés mennyiségi és minőségi visszaszorítása érdekében foglalkozik a veszélyeztetett területek és objektumok biztonságával, a környezeti és természeti értékek védelmével, a tipikus és megelőzhető bűncselekmény – fajtákkal, továbbá az egyéb deviancia – jelenségekkel (alkoholizmus, kábítószer – fogyasztás, prostitúció).
3. **A speciális prevenció** az egyénről szól. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a veszélyeztetett személyekkel, célcsoportokkal foglalkozik, azok védelmével, akik objektív helyzetük, személyes tulajdonságaik révén fokozottan vannak az **áldozattá, sértetté válás** veszélyének kitéve (gyermek – és fiatalkorúak, idősek, elesettek, pénzkezeléssel foglalkozók, alkoholisták). A megelőzés eme dimenziójának feladata az egyén biztonságra nevelése, az, hogy a potenciális sértettek mindent megtegyenek áldozattá válásuk elkerülése érdekében. A konkrét védekezés elmulasztását állami intézkedés nem pótolhatja.
A speciális prevenció más oldalról azok visszatartására, reszocializációjára koncentrál, akik adottságaik, vagy környezetük hatására könnyen bűnelkövetővé válhatnak (börtönből szabadultak, kábítószer – élvezők, alkoholisták, deviáns személyek, mentális problémákkal küszködők). A bűnelkövetéstől való visszatartás egyik útja a törvények tiszteletére nevelés. E célt szolgálják a büntetőjogi és szabálysértési büntetések, melyektől az állam azt várja, hogy az elkövető tartózkodjék hasonló cselekmények jövőbeni elkövetésétől. A bűnisméltés megelőzése ellenőrzési intézkedéseket, ugyanakkor a visszaeső elkövetők társadalmi beilleszkedésének támogatását igényli.

A bűnmegelőzés a társadalom közügye. Differenciált rendszer, ami azt jelenti, hogy a társadalmi, közösségi jellegű megelőzést a lakosság biztonságérzetét közvetlenül befolyásoló hagyományos bűnözéssel szemben kell alkalmazni, míg a bűnözés magasabb megjelenési formáival (nemzetközi és szervezett bűnözés, terrorizmus, illegális migráció) szemben a bűnüldöző szervek szakmai fejlesztése, nemzetközi kooperációja biztosíthat hatékony védelmet.

A bűnmegelőzés módszerei sokrétűek, átszövik a megelőzés mindhárom dimenzióját. Elsősorban a bűnalkalmak korlátozása, a megfelelő védekezés alkalmazása, a tájékoztatás és propaganda, valamint a hatékony büntetőpolitika emelendő ki.

A bűnalkalmak korlátozása alatt átfogó módszertant értünk.

Elemei:

- A prevendív jelenlét. Kiemelt jelentőséggel bír a közterületek, nyilvános helyek és bűnügyileg veszélyeztetett objektumok gyakori ellenőrzése. A rendőr, a közterület-felügyelet, a biztonsági őr, vagy polgárőr a jelenlétével is eltántoríthat lehetséges tetteket a jogsértő magatartástól.
- A rendszeres ellenőrzés, illetőleg felügyeleti tevékenység. A szakszerű és a következetes ellenőrzés képes felfedni a szabálytalanságokat, s ezzel elejét venni, hogy a kisebb jogszerűtlenségek bűncselekménybe torkolljanak. Az ellenőrzöttség tudata szükségképpen az előírások betartására készítenet.
- További bűncselekmények, illetve a bűnisméltés megakadályozása a bűncselekmény okainak, elősegítő körülményeinek a felderítése és megszüntetése (közömbösítése) útján.

Megfelelő védekezés alkalmazása. Négy féle védekezési mód ajánlott.

Ezek:

- A helyes magatartási szabályok, más szóval taktikai szabályok betartása. Itt az elővigyázatosságról, a kellő körültekintés tanúsításáról van szó, ami még pénzbe sem kerül. A lényeg, hogy az emberek figyelmetlenségükkel ne adjanak esélyt a bűnözőknek.
- A fizikai védekezés, a mechanikai védelem. Adat lehetőségek felhasználása.
- A Jelző – és riasztóberendezésekkel operáló elektronikai védelem igénybevétele.
- A személyi védelem, azaz élő erős őrzés alkalmazása.

Bűnmegelőzési propaganda kifejtése.

Aktív tudatformáló munkával kell erősíteni a társadalom tagjainak önvédelmi reflexeit. Ismertetni szükséges a védekezés hatékony, de jogszerű módjait, és technikáit, valamint az ezt szolgáló lehetőségeket és eszközöket. Meg kell győzni a lakosságot, hogy a bűnmegelőzés össztársadalmi érdek, amiben mindenkinek megvan a maga feladata, és felelőssége.

Hatékony bűnüldözési és igazságszolgáltatási munka.

A bűncselekmények és elkövetőik minél teljesebb körű felderítése, majd következetes elítélése optimális eszköz. Beccaria szavaival „a megelőzés legjobb módszere a büntetésnek elmaradhatatlansága.” A bűnelkövetők többsége kalkulál, hogy van – e kockázata cselekményének. Ha a tettes számára érzékelhetően nagy a lelepleződés és felelősségre vonás rizikója, az visszatart, míg az alacsony felderítési, vagy igazságszolgáltatási határfok szinte sugallja, hogy bátran lehet bűnözni. A megelőzést az szolgálja igazán, ha röviddel az elkövetést követően megfelelő büntetés kerül alkalmazásra.

Az Európa Tanács határozatot fogadott el az Európai Bűnmegelőzési Hálózat felállításáról, és meghatározta a EU célkitűzéseit, valamint a prevenció politikai prioritásait. Ebben célkitűzésként fogalmazódik meg, hogy:

- növelni kell az emberek biztonságérzetét, és csökkenteni az áldozattá válás kockázatát,
- elő kell mozdítani a „jó kormányzást”, különös tekintettel a korrupció megelőzésére,
- csökkenteni kell a bűnalkalmakat, és növelni annak valószínűségét, hogy a bűnelkövetőt megbüntetik,

- csökkenteni kell azoknak a környezeti tényezőknek a hatását, amelyek következtében valaki a bűnözés, vagy bűnisméltés világába kerülhet.
- elő kell mozdítani és terjeszteni a jogkövető magatartás kultúráját és a konfliktusok erőszakmentes elhárításának módszereit.

2. fejezet

HELYZETÉRTÉKELÉS

A célok és feladatok meghatározásának alapja a problémák feltárása, a helyzet pontos elemzése és adekvát megítélése, hiszen megfelelő terápia csak helyes diagnózis alapján alkalmazható. Megelőzni is csak azt a jelenséget vagyunk képesek, amelyet ismerünk.

Az elemzés kiindulópontja ezért a környezeti elemek olyan szempontú számbavétele, hogy melyek a földrajzi, gazdasági, közigazgatási és társadalmi feltételek kockázatai, közbiztonságra gyakorolt hatásai. Ezen feltételrendszer ismeretében értékeljük a bűnügyi helyzetet, a közrendi és közlekedési állapotokat, és megállapítjuk a súlyponti kérdéseket, a város megoldandó közbiztonsági problémáit.

2.1. TÖRTÉNELMI, FÖLDRAJZI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI ELEMEL

Városunk ezer éves történelmét röviden sommásan leírni szinte lehetetlen. Ezért csak a máig is ható történelmi elemek kerülnek kiemelésre, amelyek a legfontosabb szerepet játszották és a mai napig is hatással vannak városunk mindennapjaira.

Eger Város területe a kőkorszak óta lakott, a korai középkorban német, avar, és szláv törzsek éltek itt. A magyarok a X. században foglalták el a területet, és Szent István püspökséget alapított Egerben. Az első, már elpusztult Székesegyház a Várhegyen épült, ez és a köré épült lakóházak képezték a város történelmi magját. Eger ettől az időtől kezdve a mai napig fontos vallási, és egyházi központ.

Nincs még egy magyar település, amelynek történetében oly nagy szerepet játszottak volna a különféle nációk, mint Eger történelmében. Elődeink kedvezően álltak hozzá az üldözött vallások, rácok, a jobb megélhetést kereső németek, szlávok betelepüléséhez, és bizonyára szerepük volt a városunkban dolgozó nagyhirű itáliai, osztrák, német építészek, szobrászok, mesteremberek családalapításában, ide településében. Jelentős kulturális és nem elhanyagolható gazdasági hozadéka volt ennek a barátságos befogadó magatartásnak. Az ezer éves szőlő és borkultúra tradícióit a befogadott vallások, betelepülő francia ciszterci szervezetes rendek emelték a legfejlettebb európai kultúra szintjére. Ez a mai napig is egyik legjelentősebb meghatározója városunk gazdaságának, mindennapi életének.

Eger az Észak – Magyarországi Régió egyházi, oktatási és kulturális centruma évszázadok óta. Iskolavárosi jellege miatt, Egert a XIX. század és XX. század fordulóján úgy emlegették: A magyar Athén. S valóban, Magyarországon a múlt század első felében Eger volt az egyetlen megyeszékhely ahol a legtöbb fajta iskola, középiskola és más oktatási intézmény működött.

Eger közigazgatási területe 104,7 km², ami Magyarország viszonylatában egy közepes nagyságrendű városnak felel meg. Elhelyezkedése már igazán sokarcú tájat takar, hiszen a Mátra és a Bükk találkozásánál alakult ki, amely sajátos városszerkezetet eredményez, illetve számos veszélyt is rejt magába.

Közbiztonsági szempontból jól elhatárolódnak egymástól a városrészek. Más problémák jelentkeznek a lüktető barokk belvárosban, mint az annak K-i oldalán lévő elegáns kertvárosias jellegű Almagyar dombon. Különbségek érzékelhetők a felsővárosi lakótelep, és a város családi házas lakóövezetei között is. Ez természetes, hiszen más berendezkedésű az életvitel a lakótelepeken és a kertvárosokban.

Mindezekről éles elhatárolódást tapasztalhatunk a roma kisebbség által jellemzően lakott Szalában, és Felnémet városrész D-i oldalán húzódó Béke telepen.

Földrajzi adottságából adódóan a várost övező külterületeken számos zártkertes beépítés található, nagyon sok hétvégi házzal, gyümölcsültetvényekkel, melyek ugyancsak jelentős közbiztonsági kockázatot jelentenek.

Eger lakásállománya megközelítőleg 23.700. Legsűrűbben lakott városrész a Felsőváros. Lakótelepén 7.200 lakásban több emeletes társasházakban, mintegy 17.000 élnek. A településrész a vásárlóközpontok betelepülésével (TESCO, OBI, LIDL, PENNY) Eger egyik legjelentősebb bevásárlóközpontjává is vált. A jelentős számú lakás, és az itt élők zömében „csillag garázsban” parkoló gépkocsijai, fokozott biztonsági kockázatot jelentenek.

Városunkra is jellemző, a személy – és vagyonvédelemi piacon megjelenni kívánó vállalkozások gyarapodása. Ugyan még mindig az a jellemző, hogy a vagyonbiztonságra elsősorban a cégek, intézmények áldoznak a legtöbbet, de egyre inkább tapasztalható, hogy a magánemberek is felméri a biztonsági kockázatot, és költenek rá. Egerben a szakmai kamara nyilvántartása alapján a személy – és vagyonbiztonsági piacon 25 gazdasági társaság, és 39 fő egyéni vállalkozó végzi tevékenységét. Ebből kimondottan a biztonságtechnikai szolgáltatást nyújtók: 6 társaság, és 3 fő vállalkozó.

Eger állandó lakónépessége közel 56.000 fő, amely átlagosan 530 fő/km² népsűrűséget jelent. Az aktív korú népesség kb. 37.000 főre tehető. Minden harmadik állandó lakos, mintegy 11.000 ember nyugdíjas, akik koruknál, egészségügyi állapotuknál fogva a bűnözéssel szemben kiszolgáltatottabbak.

A **munkanélküliségi ráta** az országosnál alacsonyabbnak mondható, 5,1 – 5,2 körüli. A regisztrált munkanélküliek száma: 1900 – 2000 fő között ingadozik.

Sajnos növekvő számú a **hajléktalanok** jelenléte. A szociális területen ez irányban tevékenykedő emberek mintegy 130-140 főt tartanak nyilván, akik potenciálisan veszélyeztetettek mint bűnelkövetők, de úgy is mint sértettek.

Városunkban ezen elesett segítségre szoruló emberekkel, a Családsegítő Intézethez tartozó Gondozói Házban foglalkoznak. Az intézményben 70 fő részére tudnak szállást, illetve étkezést biztosítani. A hajléktalanság egyre fokozódó problémakörére, ez az intézményi háttér egyre nehezebben tud megoldás találni.

Eger iskolaváros. Jelentős számú alsófokú, középfokú intézmény működik a városban. Felsőoktatási intézmények egyike, amely az egyházi és vallási központból eredetezhető a Hittudományi Főiskola. A másik és méreteiben a legjelentősebb az Eszterházy Károly Főiskola. Az Egeri Líceumnak 200 éves felsőoktatási hagyományai vannak: a mostani Főiskola jogelődjét 1948-ban alapították, azóta az intézmény több mint 30 ezer pedagógust, közművelődési szakembert képzett magas fokon. Napjainkban a Főiskola 10 ezer főt meghaladó hallgatói létszámmal – ideértve a levelezős hallgatókat is – rendelkezik. Az intézmény 270 fős főállású oktatói karral, több mint 300 oktatást segítő dolgozóval, valamint két kiváló gyakorlóiskolával rendelkezik. Így elmondható, hogy az Észak Magyarországi Régió egyik legmeghatározó felsőoktatási bázisa. A hallgatók többsége átmenetileg itt is él. Erre a fiatal rétegre elég komoly infrastruktúra épült ki. Ifjúsági és sport létesítmények biztosítják a diákság aktív időtöltését.

Emellett természetesen meg kell említeni a szórakozóhelyek jelentős számát, melyek nem utolsó sorban a már nagykorúvá vált fiatalok szórakozási igényeit elégítik ki. **Sajnos egyre inkább tapasztalható, hogy a még 18. életévüket be nem töltött fiatalok is egyre nagyobb számban jelennek meg az „éjszakában”. A szórakozási szokások természetesen több esetben járnak olyan eseményekkel, amelyet a lakosság bizonyos területeken nehezen tolerál.**

Eger a régió egyik kiemelt kulturális központja és egyben fesztiválok városa.

Éves viszonylatban közel 120 közterületen zajló **kulturális eseménynek** adnak helyet a város kedvelt terei, és parkja. (Dobó tér, Eszterházy tér, Érsekkert, Szépasszonyvölgy).

Ezek az események egyre népszerűbbek vonzzák az itt élőket, de ugyanígy idecsalogatják a térség lakosait, és nagyon közkedveltek az idelátogatók, a turisták számára.

A város szerkezetéből adódóan a rendezvényre alkalmas közterületek nagysága nem minden esetben felel meg az esemény térbeni igényeinek. Közlekedési nehézségek miatt, az esetleges hanghatások erőssége okán előfordul, hogy a környékbeli lakosok elégedetlenségét is kiváltják.

Az utóbbi években élénk a város sportélete is. Ez köszönhető az élvonalbeli vízilabdacsapatunknak, a III. osztályú egri labdarúgócsapatnak, illetve az utóbbi években innen rajtoló országos autó rally bajnokságnak. **Ezen eseményeknek bizonyos fokú közbiztonsági vonzata természetesen van.**

Eger a barokk építészet remeke.

A ma is megcsodálható barokk belváros a XVIII. században alakult ki. Egerben amely az elsők között kapta meg a történelmi városok által elismert és megbecsült Hild érmet, az értékmegőrző kulturális misszió gyakorlata máighatóan érvényesül. Önkormányzatunk kiemelt városfejlesztési koncepcióval rendelkezik, melyben főhangsúlyt helyezett a műemlék, és építészeti érték védelmének korszerű elveire.

Mindent meg kell tenni azért, hogy az építészeti értékek rongálása, azokban való károkozás teljesen megszűnjön. **Ez a munkálkodás egyaránt kell hogy érvényesüljön városunkban, és környezetében található természeti értékek védelmében is. Ezek az elvek a közbiztonság növelésének egyik legjellemzőbb szegmensei kell hogy legyenek.**

Eger közlekedési helyzetét elsősorban az É-D-i irányban átvezető 25-ös számú Főút határozza meg, amely nem csak a tranzitforgalmat, hanem a város belterületi forgalmát is jelentősen hordozza. A gyűjtőutak K-i és NY-i irányból csatlakoznak a legjelentősebb Főútra. A csomópontok forgalomirányító fényjelzőkészülékkel ellátottak. A gépjárművek számának jelentős növekedése által, valamint a nagyszámú átmenő forgalom miatt, a főutak és a csomópontok keresztmetszete, és áteresztő képessége már nem biztosítja a zavartalan közlekedést. Ezen utak zsúfoltsága miatt, sok helyi autós inkább a mellékutakat, sok esetben a korlátozott forgalmú belváros útjait választja célja eléréséhez. Így egyre inkább terheltek lesznek a kis áteresztő képességű utcák, melyek zavarják az itt élő lakosok nyugalma. A belvárosban és annak közvetlen környezetében a gépjármű várakozóhelyek fizető parkolóként működnek. Ezek száma sok esetben kevésnek bizonyul. Gyakori probléma a parkolókat övező mellékutcákban, a szabálytalanul várakozó gépjárművek nagy száma.

2.2 VÁROS BŰNÜGYI KÖZBIZTONSÁGI HELYZETE

Az Egri Rendőrkapitányság – működési területének nagyságát és létszámát tekintve – **Heves megye legnagyobb kapitánysága, illetékességi területéhez 3 város és 46 község tartozik.** Működési területének nagysága kb. 1200 négyzetkilométer, népessége közel 125.000 fő.

Eger megyei közigazgatási központ, a közigazgatásban dolgozó vezetők által szívesen látogatott város, a Kapitányság illetékességi területe idegenforgalmilag, turisztikailag kiemelt terület.

A Rendőrkapitányság működési területének közrendjét, közbiztonságát 2006. évben 215 fő (rendszeresített) hivatásos rendőr biztosította, a rendőri tevékenység adminisztrációját 29 fő közalkalmazott segítette (ebből 2 fő a Polgármesteri hivatal által támogatott létszámhelyen). A hivatásos létszámhiány az év végére 35 fő hivatásos volt. A létszámhiány elsősorban a végrehajtó állományt sújtja, az egy rendőrrre jutó lakossági létszám 695 fő, ami az európai normáktól és a rendőri vezetés elképzeléseitől (360-380 fő / rendőr) messze elmarad.

Bűnügyi helyzet

Az Egri Rendőrkapitányság illetékességi területén – Heves megye egészéhez viszonyítva – az elmúlt öt évben, az alábbiak szerint alakult az ismertté vált bűncselekmények száma:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
HMRFK	11524	10764	12429	12142	10532	12140
Eger Rk.	4542	4557	4726	6237	5301	4357

Amint az a fenti táblázatból kitűnik, **az Egri Rendőrkapitányság illetékességi területén ismertté vált bűncselekmények száma a 2002-2004 közötti időszakban mintegy 38-40%-át tette ki a megye területén ismertté vált bűncselekmények számának. Ezt 2005-2006 évben ugrásszerű növekedés követte, mindkét évben kb. 50%-át tették ki az illetékességi területünkön ismertté vált bűncselekmények a megyei összesnek.**

A korábbi tendenciáknak is megfelelően **a vagyon elleni bűncselekmények az össz-bűncselekmények számának mindegy 75 %-át teszik ki.** Ezen belül 2005. és 2006 években **jelentős volt a szerzői jog megsértése bűncselekmények száma,** amely jelentősen megemelte az összes ismertté vált bűncselekmény számát(2005-ben 2202, míg 2006-ban 1580 rendbeli szerzői jog megsértése bűncselekmény vált ismertté).

Az Eger város területén elkövetett bűncselekmények száma, az alábbiak szerint alakult:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Eger területén ismertté vált bcs-k	3496	3028	3378	4234	2801	2625
Összes %-ában	76,9%	66,5%	71,5%	67,9%	54,8%	60,24 %

Az Eger város területén ismertté vált bűncselekmények száma 2002-ben és 2004-ben a 70%-át, 2003-ban és 2005-ben a 60%-át is meghaladta az összes bűncselekménynek, mely az illetékességi területünkön ismertté vált. **Országos tendencia, hogy a városi elkövetés jellemző az egyes rendőrkapitányságok illetékességi területén.** Ezt a tendenciát alakítja a városok magas lakosságszáma, az utazó bűnözők számára megfelelő menekülési útvonalat biztosító fejlettebb infrastruktúra, a szórakozóhelyek magasabb száma, illetve egyes városokban a munkanélküliség magasabb foka stb. **A városok területén a bűncselekmények struktúrája is más, mint a vidéki elkövetés esetén:** magasabb a betöréses lopások és az ún. intellektuális bűncselekmények száma, de például a közlekedési bűncselekmények is nagyobb számban fordulnak elő városokban, mint a kisebb forgalmú településeken.

A vagyon elleni bűncselekmények száma az elmúlt öt évben, az alábbiak szerint alakult:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Eger Rk. összes	2164	2617	3037	4822	3974	2960

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lopás (Eger Rk. összes)	1201	1384	1353	1637	1507	1601
* változás %-ban	-	15,2%	-2,3%	21%	-8,3%	-
Betöréses lopás (Eger Rk. összes)	458	469	604	645	523	742
* változás %-ban	-	2,4%	28,8%	6,8%	-19%	-

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Rablás (Eger Rk. összes)	31	24	26	24	29	23
Csalás (Eger Rk. összes)	157	383	466	167	241	272
Sikkasztás (Eger Rk. összes)	69	51	58	36	39	37

Eger város területén	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lopás	948	1076	1009	1201	1120	1085
Betöréses lopás	294	263	370	397	287	366
Rablás	23	13	15	18	23	19
Csalás	181	269	396	151	155	158
Sikkasztás	54	40	48	20	25	24

Az utóbbi években egyaránt az alkalmi és zseblopások voltak a legjellemzőbbek, melyek esetében kiemelés érdemel **a sértetti közrehatás, mint a bűncselekmény elkövetését elősegítő ok.** Ez látszik az eltulajdonított tárgyakból is, hiszen a jellemző eltulajdonított érték a szórakozás során, vagy vásárlás közben őrizetlenül hagyott mobiltelefon, pénztárca, de gyakoriak a besurranások is, illetve, amikor az elkövetők valamilyen trükkel, fedőtörténettel jutnak be a sértett lakásába, vagy nyerik el bizalmát és közben eltulajdonítják értékeit, főleg készpénzét, ékszereit, kisebb műszaki cikkeket.

A betöréses lopások száma folyamatosan nőtt 2005-ig, mely kedvezőtlen folyamatot sikerült megszakítani és a számadatok tükrében is megállapítható, hogy mintegy 19%-os csökkenés mutatható ki. **Több esetben kimutatható a sorozatjelleg a hétvégiház-, illetve lakásbetörések esetén.** A felderített ügyek elemzése kapcsán megállapítható, hogy míg a hétvégiház-feltörések esetén inkább a helyi, illetve a szomszédos településen élő elkövetők voltak jellemzőek, addig a lakásbetöréseket sok esetben más megyékből, sőt az ország távolabbi pontjairól érkező betörőbandák követték el, mely a felderítést nagymértékben nehezítette. Egyébként is megfigyelhető az- az országos tendencia, hogy nő az utazó bűnözők száma, akik kifejezetten bűncselekmények elkövetése céljából érkeznek az adott településre, városba és onnan az elkövetést befejezve a legrövidebb időn belül távoznak.

Negatív tendencia, hogy az elmúlt három évben egyaránt növekedet az Eger város területén elkövetett gépkocsi lopások és gépkocsi feltörések száma.

A rablások, mint kiemelt kategóriájú bűncselekmények száma az elmúlt öt évben változatos képet mutat: 2002-ben 31, 2003-ban 24, 2004-ben 26, 2005-ben 24, 2005-ben pedig 29 volt, tehát az elmúlt évben 20,8%-os emelkedés következett be, de a 2006-ban ismertté vált rablások száma nem haladja meg az elmúlt öt év átlagát jelentősen. **Az ilyen jellegű bűncselekményekre utaló bejelentéseket, feljelentéseket kiemelten kezeljük, vizsgált időszakban sikerült átlagosan 80% körüli felderítési eredményt elérnünk.**

Az egyes ügyeket vizsgálva megállapítható, hogy **a rablás bűncselekmények többségét közterületen, útonállásszerűen követik el, gyakori a csoportos rablások elkövetése** (amikor az elkövetők száma 3, vagy annál több), illetve e bűncselekmény-fajta tekintetében is **jellemzőbb a városi elkövetés**. Kiemelést érdemel, hogy a fiatalok elkövetők száma nem változott jelentős mértékben, de a **rablások tekintetében egyre gyakoribb a fiatalkori bűnelkövetés:** az elkövetők iskolatársaik sérelmére, többnyire csoportosan követik el cselekményeiket.

A csalások száma a 2003-2004-ben bekövetkezett ugrásszerű növekedést követően (melyet több, sorozatjellegű cselekmény okozott), 2005-ben jelentős mértékben csökkent, majd 2006-ra ismét nagyobb arányú, 44,3%-os emelkedés volt tapasztalható, azonban ez az elmúlt öt év átlagától (282) jelentősen elmarad. **A sikkasztások száma az elmúlt öt évben nem volt jelentős** az összes vagyon elleni bűncselekményhez viszonyítva, 2005-2006-ban jelentősen alacsonyabb volt, mint az azt megelőző években.

Személy és közrend elleni bűncselekmények

A személy elleni bűncselekmények közül a **testi sértések** azok, **melyek száma jelentősen meghatározza ennek a főcsoportnak az alakulását,** a legnagyobb visszhangot viszont természetesen az emberölések, illetve a halált okozó testi sértések kapják, ezért ezek befolyásolják leginkább a lakosság szubjektív biztonságérzetét.

A személy elleni bűncselekményekhez szorosan kapcsolódnak a személy elleni erőszakkal, fenyegetéssel elkövetett közrend elleni bűncselekmények is, elsősorban garázdaság. A közrend elleni bűncselekmények között említést kell tenni az okirattal kapcsolatos bűncselekményekről (magán-, illetve közokirat-hamisítás, visszaélés okirattal), kábítószerrel, lőfegyverrel, lőszerrel való visszaélésekről, de szintén ennek a főcsoportnak a részét alkotják pl. a természet-, vagy környezetkárosító cselekmények is.

A személy elleni bűncselekmények, illetve a személy, vagy dolog elleni erőszakkal elkövetett garázda jellegű cselekmények kiváltó oka, motívuma – az ismertté vált cselekmények elemzése alapján – **legtöbb esetben a hirtelen felindulás, az alkoholos állapot,** de több esetben áll **hosszabb idő óta húzódó rossz viszony, korábbi vita** a cselekmények hátterében. **Jellemzőek a családon belüli erőszakos cselekmények,** sok esetben elvált, különélő házastárs sérelmére.

A fenti bűncselekmény-főcsoportok és az azokon belüli jelentősebb bűncselekmények az alábbiak szerint alakultak az Egri Rendőrkapitányság és Eger város illetékességi területén:

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Testi sértés	135	152	219	156	119	135
* ebből Egerben	61	83	109	79	57	64
Emberölés	3	9	-	1	1	-
* ebből Egerben	2	4	-	1	-	-
Személy elleni összesen	167	281	358	198	155	186
* ebből Egerben	82	183	213	102	66	85

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Garázdaság	186	181	227	207	108	102
* ebből Egerben	106	111	127	115	58	52
Közrend elleni összesen	753	600	621	649	529	684
* ebből Egerben	551	439	430	459	423	310

Az ismertté vált bűnelkövetők

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Férfi	1235	1282	1484	1248	1024	915
Nő	161	247	177	215	139	175
Gyermekkorú	31	17	38	34	25	38
Fiatalkorú	162	121	199	152	135	158
Külföldi	6	6	-	8	7	13
Összesen	1595	1673	1898	1657	1330	1299

A közlekedésbiztonság helyzete

Az alábbi táblázatban megfigyelhető az Egri Rendőrkapitányság illetékességi területén, valamint Eger város területén az elmúlt öt évben bekövetezett személyi sérüléssel járó balesetek alakulása, valamint az ittaság hatása a közlekedésbiztonságra:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Összes baleset	147	150	189	190	160	155
* Eger területén	59	64	79	125	76	75
Összes halálos	8	8	13	10	9	7
* Eger területén	2	2	6	2	2	1
Összes súlyos sérüléssel járó	71	86	90	83	73	90
* Eger területén	29	34	40	32	28	39
Összes könnyű sérüléssel járó	68	56	86	97	78	58
* Eger területén	28	28	48	63	46	24
Összes ittasan okozott	22	30	34	35	19	26
* Eger területén	10	14	19	15	8	11

Amint az a fenti táblázatból is kitűnik, az összes személyi sérüléssel járó baleset száma 2005-ig növekedő tendenciát mutatott, 2006-ban azonban jelentős, 15,8%-os csökkenés következett be. Méginkább feltűnő a csökkenés Eger viszonylatában, hiszen a 2005-ös kiugró emelkedést az elmúlt évben 39,2%-os visszaesés követte.

A halálos kimenetelű események száma is visszaesést mutat 2004-et követően és ugyanez mondható el a súlyos sérüléssel járó balesetek tekintetében is. Mind a halálos, mind a súlyos sérüléssel járó események száma Eger területén is 2004-ben volt a legmagasabb. Illetékességi területünkön és Eger város területén is a könnyű sérüléssel járó események 2005-ben ugrottak meg leginkább, az elmúlt évben összességében 19,6%-os, Eger esetében pedig 27%-os csökkenés következett be.

Az alkoholos befolyásoltság jelentős baleseti tényező, az értékelt időszakban minden 5-6. baleset emiatt következett be.

Köszönhetően a számos közlekedési akciónak, illetve a szórakozóhelyek, italkimérések fokozott ellenőrzésének és a fokozódó sajtópropagandának, 2006-ban már csak minden 8-9. baleset esetében volt kimutatható az ittasság szerepe. A halálos kimenetelű eseményeknél egyébként minden esetben személyi felelősség volt megállapítható, de halálos eredményű közlekedési incidens alkoholos befolyásoltság alatt nem következett be.

A baleseti okok között az értékelt időszakban, minden évben a sebesség helytelen megválasztása volt a legjelentősebb, de számos esetben az elsőbbségi joghoz, a követési távolság be nem tartásához, valamint a kanyarodáshoz kötődő szabályok megszegése vezetett a baleset bekövetkezéséhez. **A balesetet okozók között a személygépkocsi vezetők állnak az első helyen,** az értékelt időszakban balesetek mintegy 60%-ában voltak ők az okozók, de relatíve jelentős a tehergépkocsi vezetők által előidézett balesetek száma is. **A balesetek bekövetkezési ideje jellemzően nappalra, a kora délutáni és délelőtti órákra tehető.**

A kedvező adatok ellenére általánosságban elmondható, hogy a hazánkban is egyre javuló minőségű és növekvő mennyiségű járműpark, a rohanó életmód, az egyre idegesebbé váló közlekedők reakciói negatívan hatnak a közlekedési morálra.

Az egyes balesetek helyszínei homogén eloszlást mutatnak mind a Rendőrkapitányság illetékességi területe, mind Eger város tekintetében, jellemző baleseti gócpont nem alakult ki az értékelt időszakban, de egyes útszakaszokon a nagy átmenő forgalom miatt a közlekedés minden résztvevőjétől fokozott odafigyelést igényel a balesetmentes közlekedés.

Szabálysértési helyzet

A lakosság szubjektív biztonságérzetét jelentősen befolyásolják a környezetükben elkövetett kisebb súlyú cselekmények is, a szabálysértések.

A vizsgált időszakban a feljelentések száma összességében folyamatos emelkedést mutat, a közlekedési szabálysértések átlagban 14,3 %-kal, a közrend elleni szabálysértések átlagban 47 %-kal növekedtek.

A közlekedési szabálysértéseken belül jelentősen megnövekedett az ittas vezetés, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése és a vasúti átjárón áthaladás szabályainak megsértése. Nem változott a sebességkorlátozás jelentős túllépése, az elsőbbség és előzés szabályainak megszegése, a közúti közlekedés rendjének megzavarása és az engedély nélküli vezetés.

A közrend elleni szabálysértések a következők voltak: lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés, közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség.

Bűn- és balesetmegelőző munka

Mind a közrendvédelmi, mind a bűnügyi szolgálati ág tevékenységi körébe szorosan beletartozik a bűnmegelőző munka, melynek kiemelt területei a **család-, gyermek- és ifjúságvédelem**. Az értékelt időszakban kiemelt figyelmet fordítottunk a családon belüli erőszak kezelésére, a jelzőrendszer működtetésére. Az egyes szolgálati ágak között, valamint a család és gyermekvédelem intézményrendszerével jól kialakult információáramlás, szoros együttműködés tapasztalható.

A **közterületeken történő bűnmegelőzés** legmegfelelőbb eszköze a közterületi jelenlét, illetve a közterületek, szórakozóhelyek rendszeres ellenőrzése, mind a bűnügyi, mind az egyenruházott állomány által. Eger MJV Polgármesteri Hivatalával együttműködve is több esetben végeztünk vendéglátóhely-ellenőrzéseket, ezzel is segítve hatósági munkájukat.

Az Eger Városi Baleset-megelőzési Bizottság tevékenységét a közlekedésrendészeti szolgálat munkája határozta meg az értékelt időszakban. A szinten tartott **baleset-megelőzési tevékenység** hozzájárult a személyi sérüléssel járó balesetek számának csökkenéséhez. Több esetben (iskolákban, vállalatoknál, közterületi rendezvényeken) tartottunk előadást a közlekedés biztonsága és a baleset-megelőzés témakörében, tájékoztatókat osztottunk szét a célcsoportok között, rendszeresen részt vettünk a Heves Megyei Közlekedési Klub ülésein, ajánlásainkkal, észrevételeinkkel segítettük az érintett hatóságok, szervezetek munkáját, több nagyszabású rendezvényt, vetélkedőt tartottunk.

Az objektív biztonság megteremtésében jelentősen szerepet játszanak a város területén működő vagyonvédelmi vállalkozások. Az Egri Rendőrkapitányság területén 1268 fő rendelkezik vagyonőri igazolvánnyal és 126 vállalkozás végezhet vagyonvédelmi tevékenységet. Magánnyomozói tevékenység végzéséhez 7 vállalkozás rendelkezik engedéllyel.

Fegyveres biztonsági őrzés Eger város területén két helyen, a Magyar Nemzeti Bankban és a Dobó István Vármúzeumban lát el szolgálatot.

A Térfigyelő rendszer működése

Eger MJV Önkormányzatának finanszírozásában 2003. október 16-tól térfigyelő rendszer kezdte meg működését Eger város területén. Kezdetben 10 kamera tartozott a rendszerbe, jelenleg már 13 kamera figyeli a város frekventált területeit.

A rendszer felállításának célja a közterületen elkövetet szabálysértések és bűncselekmények megelőzése, a közbiztonságra veszélyes cselekmények időbe történő észlelése, az azokra való gyors reagálás és a már megtörtént cselekmények felderítésének segítése. Amint azt a nyugat európai és hazánkban már üzemelő térfigyelő rendszerek tapasztalatai alátámasztották, a rendszernek nagyfokú visszatartó ereje van, **elsősorban megelőzési szempontból jelentős.**

A térfigyelő rendszer működtetésének utóbbi fél éves időszaka alatt a rendszer valamely kamerája által megfigyelt területen **bűncselekmény elkövetésének rögzítésére is sor került.** A Térfigyelő rendszer által a releváns időszakban **rögzített felvételeken** – tekintettel arra, hogy az elkövetés a délutáni órákban, nappali fényviszonyok mellett történt – **jól látható volt a bűncselekmény elkövetése és beazonosítható volt az elkövető személye, akinek gyanúsított kihallgatására hamarosan sor került. Vallomása alapján feltalálásra és lefoglalásra került minden eltulajdonított dolog, melyek együttes értéke meghaladta a 200.000 Ft-ot.**

A tapasztalatok alapján a **kamerák segítségével továbbra is inkább a különböző – főként közlekedési – szabálysértések elkövetőit tudjuk megfigyelni, a szabálysértőkkel szemben az 1999. évi LXIX. törvény (Sztv.) 136. § alapján továbbra is folytatjuk az elkövető távollétében történő helyszíni bírságolás alkalmazását.**

A rendszer műszaki hatékonysága az értékelt időszakban nem növekedett.

Azon kívül, hogy sokszor hibásodnak meg különböző okokból a kamerák, a rendszer hiányosságait illetően kiemelés érdemel, hogy a kamerákkal történő követés sok esetben nehézkes, a megfigyelt személy, vagy tárgy nem azonosítható.

Különösen igaz ez az éjszakai órákban rögzített felvételekre, melyek még megfelelő közvilágítás esetén is alig kivehetőek, annak hiányában pedig teljesen felismerhetetlenek. **Ezért javasoltuk tájékoztatóinkban a már meglévő kamerák éjjellátóvá tételének technikai megvalósítását.** További – már fejlettebb – kamerák rendszerbeállításával, illetve már meglévők (pl. a szépasszony-völgyi, illetve a szarvas téri) áthelyezésével véleményünk szerint a hatékonyság tovább növelhető. Ezért válik szükségessé a Szépasszony-völgy területén a felső pincesor belátó kamera elhelyezése, illetve további kamerák telepítése **a városból kivezető utakon** (az elkövetők menekülési útvonala), **az idegenforgalmi szempontból jelentősebb belvárosi területeken és a bűnügyi, közbiztonsági szempontból egyébként jelentős területeken**, pl. a MÁV és Volán pályaudvar környékén, a Ráckapu téren tartanánk indokoltnak elhelyezni.

A térfigyelő rendszer a már meglévő és a tervekben szereplő újabb kamerák rendszerbeállításával – amennyiben az állampolgárokban a médiában közzétett tájékoztatások alapján és figyelmeztető táblák kihelyezésével tudatosodik, hogy az adott területet kamera figyeli – **alkalmas arra, hogy visszatartó erőt jelentsen a bűncselekmények és szabálysértések elkövetői számára.** Reményeink szerint a visszatartó erőnek köszönhetően **tovább csökken a közterületeken a jogsértő cselekmények száma.**

2.3. A VÁROS TŰZVÉDELMI HELYZETÉNEK ELEMZÉSE

Tűzmegeelőzés

Eger város tűzmegeelőzési feladatait az 1996. évi XXXI. tv. és végrehajtási rendeletei alapján az egri tűzoltóság látja el.

Hatósági munkája során 150 db városi létesítményt, épületet nyilvántartásba vettünk, amelyek megoszlása a következő:

- 8 művelődési létesítmény,
- 1 fedett sportlétesítmény,
- 21 kisgyermekes intézménye,
- 16 iskola,
- 1 kényszertartózkodási létesítmény,
- 8 kereskedelmi létesítmény,
- 44 ipari létesítmény,
- 15 szálló jellegű épület,
- 36 középmagas épület.

Ezen épületeket 3, 4, 5 évenként átfogó ellenőrzés alá vonjuk.

Az ellenőrzések során azt tapasztaljuk, hogy a tulajdonosok próbálnak eleget tenni a tűzvédelmi követelményeknek. Figyelmeztetésekkel el tudjuk érni, hogy ne csak egy szükséges rossznak tartásuk a szabályok betartását, hanem érezzék át, hogy adott esetben embertársaik biztonsága, élete kerülhet veszélybe a mulasztásuk által. Törekszünk arra, hogy ez tudatosuljon az emberekben és az ezirányú felelősségérzetük erősödjön. Fontosnak tartjuk, hogy az emberek megismerjék környezetüket tűzvédelmi szempontból is.

A tűzoltóság nemcsak a hatósági tevékenysége során (ellenőrzések, tűzvizsgálat, szankcionálás, bírság, stb.) járul hozzá a város tűzvédelmének fejlődéséhez, hanem a **szakhatósági feladatai** végzése közben is. Az évi 950-1000 szakhatósági ügyirat csaknem 70 % Eger város vonatkozásában keletkezik. Ezen eljárásokban nyílik lehetőség részünkre, hogy egy építkezés kezdetétől fogva, a jogszabályok betartásával a mai kor követelményeinek megfelelően alakíttassuk ki az épületet.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az építetők nem számolnak a tűzvédelmi berendezések költségeivel, vagy csak a legminimálisabbakat kívánják beépíteni.

Ilyen berendezés például a beépített tűzjelző és oltóberendezés is.

Azt tapasztaljuk, hogy ahol tűzjelző berendezésre áldoztak ott sokkal kisebb a nagy kárral járó tüzek kialakulásának esélye, ahol pedig oltóberendezéssel is ki van egészítve a rendszer, ott szinte esély sincs a nagyobb tüzek kialakulására. Az elmúlt öt évben évente mintegy 25-30 db tűzjelző berendezés létesült Eger városában, ezek sok esetben a tűzoltóság kötelezésének eredményei. Elmondható, hogy míg 1999-ben csak 25 tűzjelző berendezés volt a városban, mára a számuk már 228-ra emelkedett, ami nagyban elő fogja segíteni, hogy ezen épületekben kialakuló tüzesetek a legkorábbi időszakban fel legyenek ismerve, a tűzjelzés továbbítva legyen a tűzoltóság felé, így a beavatkozásig eltelt idő értékes percekkel csökken.

Tűzoltás

Az 1990. évi LXV. helyi önkormányzatokról szóló törvény alapján Eger Megyei Jogú Város intézménye a tűzoltóság és a 1/2003. (I. 09.) BM rendelet a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének szabályairól szóló szakmai jogszabály szerint látja el a város mentő tűzvédelmét.

A **tüzesetek és a műszaki mentések** aránya az elmúlt öt évben egyenletesen változott. A műszaki mentések száma folyamatosan emelkedett. Eger Megyei Jogú Város és közigazgatási területén az elmúlt öt évet napjainkig vizsgálva az alábbi tűzoltási-, műszaki mentési beavatkozásokat hajtottuk végre:

Tüzek fajtái	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lakóépület	22	19	31	29	27	16
Kémény	4	0	3	1	1	0
Egyéb (fű, szeméttelp, kuka, gépjármű)	116	109	171	122	168	50

Műszaki mentések	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Baleset	11	10	15	20	18	4
Fakidőlés	2	4	12	10	60	5
Vízszívítás	1	7	9	15	12	4
Egyéb (viharkár-elhárítás)	44	39	61	57	46	15
Darázsveszély elhárítás	4	9	14	19	11	2

Tevékenységünket érintő fontos adat még a téves jelzések, valamint a vaklárma alakulása a tárgyi időszakban:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Téves jelzés	34	38	53	49	54	42
Vaklárma	38	19	21	11	13	6

Technikai eszközellátottság

Eger város mentő tűzvédelmi szempontból kiemelt területe a középmagas épületek védelme, ezen épületek védelmének gépjármű-technikája. A magasból mentő parancsnokságunkon jelenleg Rába-Simon típusú 1991-ben gyártott emelőkosaras jármű. Cseréjére – önkormányzati támogatással – 2007. évben pályázatot nyújtottunk be. A pályázatot befogadták, visszaigazolták 2009-2010 évi teljesítésre.

Az új magasból mentő szerrel az egri középmagas épületek mentő tűzvédelmének gépjármű-technikai háttere 20-25 évre biztosítottá válik.

Más területek mentő tűzvédelmének gépjármű-technikája a következők szerint értékelhető:
A pályázaton elnyert UNIMOG típusú erdőtűzes gépkocsit az önkormányzattal egyeztetve visszamondtuk és a magasból mentőszer pályázatunkat emeltük előtérbe.

Szakmailag nem tartjuk indokoltnak az ilyen technikai paraméterekkel rendelkező erdőtűzes gépkocsi beszerzését, olcsóbb, működési területünk adottságainak jobban megfelelő erdőtűzes gépkocsit kívánunk rendszerbe állítani, a meglévő megbízhatatlan UAZ gépkocsi helyett.

Különleges gépjárműveink

Jogsabályi kötelezettség alapján tartunk készenlétben egy 1981-es gyártmányú Rába típusú habbal oltó járművet. Ez a jármű kőolajipari létesítmények tűzvédelmét szolgálta elsősorban régiós szinten, cseréjét nem tervezzük, régiós szintű tűzvédelmi stratégia része.

A Mercedes típusú műszaki mentőszerünk, mely 2004-ben került beszerzésre korszerű, a következő 10-15 évben biztosítja a megfelelő technikai ellátottságot.

Az úgynevezett „K” teher, mely jelenleg IFA típusú tehergépkocsi, szükséges az alapfeladataink ellátásához. Cseréje időszerű, akár saját erőből is meg kell oldanunk.

Egyéni védőeszközök

Tűzoltó egyéni védőeszközök, bevetési ruhák, csizmák, sisakok egységes beszerzésére 1998-ban került sor.

Azóta csak kisebb tételekben, a legszükségesebb pótlásokat sikerült megoldanunk.

Külön gondot jelent, hogy a pályázat útján beszerzett eszközök, felszerelések más és más típusúak, így karbantartásuk, javításuk nem egységesíthető, ezáltal drágább. Előfordult, hogy bizonyos eszközeinket más parancsnokságukkal cseréltük el, hogy a homogénebb eszközállomány létrejöhesse.

Technikai eszköz ellátottságunk

	Típus	Évjárat	Személyzet	Megjegyzés
I. szer	Mercedes TLF 2000	1998	6 fő	Jó állapotú
II. szer	Mercedes TLF 2000	1999	4 fő	Jó állapotú
III. szer	Mercedes TLF 2000	1999	4 fő	Jó állapotú
Tartalék	IFA W 50 LA	1990	0 fő	Cserére szorul
Vízszállító	RÁBA TŰ-3	1983	0,5 fő	Megfelelő*
Műszaki mentő	Mercedes 1325 AF	2004	1 fő	Jó állapotú
Habbaloltó	RÁBA TŰ-4	1981	0,5 fő	Megfelelő*
„K” Teher	IFA W 50	1980	0,5 fő	Cserére szorul
Emelőkosár	RÁBA Simon SS-400	1991	1 fő	Megfelelő*
Erdőtűzes	UAZ	1982	0,5 fő	Rossz állapotú

* A megfelelő műszaki állapot fenntartása jelentős ráfordításokkal biztosítható!

JAVASLATOK A TŰZVÉDELMI HELYZET JAVÍTÁSÁRA

Tűzmegeelőzés

A tűzmegeelőzés területén fontosnak tartjuk a **lakosság tájékoztatását**, amit a médiákon keresztül folyamatosan végzünk, illetve a 3 éve működő internetes oldalunkon folyamatosan megtalálhatók az aktuális tűzvédelemmel kapcsolatos jogszabályok, amelyeket rendszeresen frissítünk.

Egy másik fontos kérdés, amely az országban történt tüzesetek kapcsán újból és újból előtérbe kerül a **középmagas épületek tűzvédelmi helyzete**.

Egerben több olyan középmagas épület található, amelyik még azon jogszabályok, szabványok előtt épült, amelyek szabályozták a tűzoltási felvonulási terület kialakítását. Ezeknél az épületeknél (Hadnagy, Kertész, Kodály u) kialakult tüzeseteknél a beavatkozó állomány munkáját hátráltatja ez az állapot, adott esetben a magasból mentő szerünk nem alkalmazható.

Tűzmegeelőzési szempontból ezen épületek hőszigetelése is visszalépést jelent, mivel a homlokzati burkolat egy „nem éghető” szerkezetéről „nehezen éghetővé” válik, így a homlokzati tűzterjedést elősegíti.

Ezen épületeknél a tulajdonosi szemlélet sokszor csak a saját lakásra koncentrálódik és például a közös szellőző rendszer tisztítására, vagy ezeknek a szintek közötti tűzgátló csappantyúval történő ellátására nem áldoznak az itt lakók. Ezen hiányosságok miatt adódó veszélyhelyzetekre a tűzoltóság egy propaganda anyagot készít, amelyet minden középmagas épület közös képviselőjéhez el fog juttatni.

Tudjuk, hogy ezen felhívások még önmagukba nem elegendőek egy-egy probléma megoldására, de úgy gondoljuk, hogy pályázatok útján Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata segítségével nagy előrelépést lehetne elérni.

Mentő tűzvédelem

Eger területén lévő **középmagas épületek** mentő-tűzvédelmének meghatározó eleme, hogy egy adott épületnél a magasból mentő-gépjárművel mennyire közelíthető meg.

Általános tapasztalat, hogy kevés helyen van kijelölve felvonulási útvonal, parkolási, megállási tilalommal. A parkoló személygépkocsik jelentik a megközelítés akadályait a kijelölt tűzoltási felvonulási helyeken.

Másik neuralgikus pontot az évek alatt terebélyessé cseperedett fák okozzák. A fáktól nem lehet a mentést elvégezni. Hozzájárul ehhez a lakók fákhöz végletekig való ragaszkodása. Nehéz elérni a jogszerű és konszenzuson alapuló kivágást, ritkítást.

Célként kell megjelölni a középmagas épületek és más kiemelt épületek megközelíthetőségének vizsgálatát, szükséges intézkedések megtételét.

A mentő-tűzvédelem másik kiemelt területe a **tűzoltóvíz ellátottság**, mely Eger belterületén alapjában véve megoldott. Az esetlegesen előforduló tűzvíz hiányos területek felszámolása az új létesítmények engedélyezési eljárásában folyamatosan történik.

A tűzcsapok naprakész nyilvántartása folyamatos, karbantartásuk, javításuk a Vízmű részéről megbízhatóan működik. Gondot jelent az Eger külterületén lévő objektumok oltóvíz ellátatlansága.

A tűzoltóság **egyéni védőeszközeinek** cseréjére 2007-ben Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának támogatásával pályázatot nyújtottunk be, amelyet eddig nem bíráltak el. Az egyéni védőeszközök cseréjére azonban feltétlen szükség van, amennyiben pályázatunk elutasításra kerül, más módon kell a szükséges pénzt biztosítani.

A **gépjármű állományunk** jelenleg jó technikai színvonalon biztosítja Eger város mentő tűzvédelmét, de hosszabb távon (5 év) feltétlenül szükséges egy-kettő gépjárműfecskendő, illetve a vízszállító gépjármű cseréje pályázat útján.

2.4. EGER VÁROS KATASZTRÓFA-ÉS POLGÁRI VÉDELMI VESZÉLYEZTETETTSÉGE

Eger a települések polgári védelmi besorolásának szabályairól és a védelmi követelményekről szóló 114/1995. (IX. 27.) Kormányrendelet 1. számú melléklete alapján I. besorolású, mivel közigazgatási, infrastrukturális és ipari központ jellege következtében fegyveres összeütközés során közvetlen hatások által veszélyeztetett lehet.

Bélapátfalva – Mónosbél – Szarvaskő – Eger vonalon törésvonal található, mely esetenként földrengés kiváltója lehet.

A városon húzódik át az Eger – patak (össz. hossza mintegy 40 km), melynek vízhozama szélsőséges, a Bükk nyugati oldalának vizeit gyűjti össze. A patak vízgyűjtő területén lehulló nagy mennyiségű csapadék esetén a várostra nézve árvízveszélyt jelenthet.

Az elmúlt évek rendkívüli időjárási eseményeinek tapasztalata alapján kijelenthető, hogy a rövid idő alatt lehulló, nagy mennyiségű lokális csapadék egyes városrészeket kiemelten veszélyeztet (pl.: Eger-Felnémet között lévő nagy-lapos, kereskedelmi üzlethálózatoknak helyt adó terület; a Vécsey völgy út vasút felé eső része, illetve az ekkor keletkezett nagy mennyiségű vizet elvezető Tetemvár utca; a Felnémeti városrész Boros Endre utcai részén épült új lakótelep társasházai).

További veszélyeztetettség adódik a városon észak-déli irányban áthúzódó 25. számú főútvonal tranzitforgalma, mely esetenként veszélyes áru szállítását is jelenti.

Az Eger-Noszvaj között lévő sportrepülőterre történő le- vagy felszállás alkalmával esetlegesen bekövetkező légijármű balesete szintén veszélyeztető tényezőként merülhet fel, amennyiben a bajba jutott légijármű a város lakott területeire zuhan.

A manapság egyre nagyobb figyelmet érdemlő terrorveszély kapcsán a város közigazgatási, infrastrukturális központi jellegéből adódóan válhat veszélyeztetetté, különös tekintettel a közintézményekre, illetve a lakossági nagyszolgáltatókra, úgymint az ivóvízbázisok- és hálózatokra, az elektromos áram betáplálási helyeire, valamint a gázfogadó állomásokra.

A város területén és vonzáskörzetében a SEVESO II. hatálya alá tartozó, veszélyes anyagot előállító, felhasználó, tároló, illetve szállítmányozó gazdálkodó szervezet nincs, így ennek veszélyeztető hatásával nem kell számolni.

2.5. A LAKOSSÁG SZUBJEKTÍV BIZTONSÁGÉRZETE, SZABÁLYSÉRTÉSEK ALAKULÁSA

A **közbiztonságot** a lakosság szubjektív biztonságérzetét, a kriminalitás mellett a közterületek biztonsági helyzete, az utca rendje, tisztasága is determinálja. A városlakók életminőségét nem csak a bűncselekmények alakulása, hanem az egyéb kisebb fokú jogsértések, szabálysértések, zavaró körülmények is jelentősen befolyásolják.

Az állampolgárok biztonsági érzetére negatív hatású, ha nem tudnak zavartalanul közlekedni, békésen sétálni és pihenni. Hátrányosan érinti a biztonságérzetet, ha a városrészek, utcák, parkok állapota elhanyagolt, nincs megfelelő közvilágítás, ha a köztisztaság kifogásolni valót hagy maga után. Ezek a jelenségek félelmet kelthetnek a városlakókban.

Az önkormányzatunknak minden meg kell tenni annak érdekében, hogy ezeket a jelenségeket jelentősen csökkentsük, és ebben jelentős feladat hárul a Polgármesteri Hivatal **Közterület-felügyeletére**. A felügyelet feladata a közterületek jogszerű használatának az ott folytatott engedélyhez, illetve útkezelő hozzájáruláshoz kötött tevékenység szabályszerűségének ellenőrzése, a közterület rendjére és tisztaságára vonatkozó jogszabály által tiltott tevékenység megelőzése, megakadályozása, megszakítása, megszüntetése és szankcionálása. A felügyelet által hozott intézkedések közül nagyságrendekkel kiemelkednek az alábbi táblázatban feltüntetettek.

Cselekmény	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése	4049	4434	5215	5720	5900
Közterület engedély nélküli igénybevétele	49	61	17	25	30
Parkrongálás (zöldterület rongálás)	215	223	232	351	375
Összesen:	4.313	4.718	5.464	6.096	6.305

Látható, hogy az intézkedés fajták mindegyikében az utóbbi három évben, növekedés tapasztalható. A közlekedési morál romlása évek óta tartó folyamat. Sok a szabálytalanul várakozó, a Korlátozott forgalmú belvárosba” és „Vár-zónába” behajtó gépjárművek száma. Egyre több az ápolat zöldfelületet rongáló gépjárművezető. **Bizhatunk abban, hogy a 2008. január 1-től bevezetett szigorúbb közlekedésrendészeti jogszabályok az előéleti pontrendszer szélesebb körű, súlyosabb alkalmazása, a közigazgatási bírság kiszabásának lehetősége, az elkövetkezendő időszakokban a közlekedési morálra is kedvezően hat.**

A felügyelet gyakori szankcióként alkalmazza a szabálysértési feljelentést. Közlekedésrendészeti ügyekben azt a rendőrség felé teszi meg, az önkormányzati rendeletet megszegőkkel szemben pedig az önkormányzat **Szabálysértési Hatósága** felé továbbítja.

A közbiztonsági helyzet megítélésében szerepet játszó ügyekben a **hatóság** az alábbi táblázatban feltüntetett esetekben és számban járt el.

Év	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Évenként összesen:	935	722	640	820	870
Közbiztonsági helyzet megítélésében szerepet játszó ügyfajták alakulása					
Tulajdon elleni szabálysértések	510	484	405	568	630
Csendháborítás	42	36	27	15	17
Köztisztasági szabálysértés	12	13	22	15	15
Közlekedésügyi szabálysértés	15	11	7	5	5
Önkorm. rendeletben megállapított szab.sért.	63	47	66	27	21
Összesen:	642	591	527	630	688

Legjellemzőbb feljelentések, melyeket Önkormányzati rendelet tiltásai miatt a felügyelet megtett és az eljárás megindult, az **ebtartási szabályok megsértése, tiltott koldulás és kéregetés, illegális plakátok elhelyezése, köztisztasági szabályok megsértése.**

Sajnálatos tény, hogy városunkban egyre több a **hajléktalan** ember. Egy részük a Gondozói Ház szolgáltatásait, segítségét igénybe veszi, és ezek valamilyen módon kezelhetők, de elég sok a száma azoknak, akik kívül esnek mindennemű szociális látókörből.

Ezek az elesett emberek napi életvitelükkel – italozás, kéregetés, közterületi szennyező tevékenység – jelentősen zavarják a lakosok nyugalalmát, és mivel elsősorban kedvelt helyük a belváros, az idelátogatók és turisták közérzetét.

Eger Város környezete, illetve külterülete sem mentes az alól a országosan is jelentős gondot okozó problémától, hogy jelentős mennyiségű **illegális hulladék, kommunális szemét** kerül ki a külterületekre. Amellett, hogy ez nagy mértékben környezetkárosító hatással bír, nagyban befolyásolja a természetet szeretők közhangulatát, súlyosan negatív hatással van bizonyos esetekben a városról alkotott kép kialakításában. Bizonyosan állíthatjuk, hogy egy település rendje, tisztasága, amely nemcsak a belterületekről kell hogy megítélhető legyen, hanem a külterületekről is, elég jelentős mértékben gazdasági tényező is lehet.

2.6. KÖVETKEZTETÉSEK - PROBLÉMA MEGHATÁROZÁSA

1. **Eger város helyzete alapvetően megfelel** az ország hasonló nagyságú és adottságú városaiban tapasztalható átlagnak. Sem pozitív, sem negatív értelemben nem térnek el a közbiztonsági, bűnügyi, bűnmegelőzési mutatók. Megállapíthatjuk, hogy gyors, sürgős, operatív beavatkozásra egyik területen sincs szükség. Természetesen vannak a városnak gyengéi, és erősségei, amelyeket vagy erősíteni, vagy megtartani kell.
A helyzetelemzésben közreműködők egységes véleménye az, hogy bizonyos területeken divat lett a szabályok megsértése. **Ez betudható annak, hogy társadalmunkban bizonyos értelemben morális hanyatlás tapasztalható, és az értékrendek negatív irányban torzulnak. A témában érintett minden szereplőnek célja kell hogy legyen, hogy a maga területén erősítse azt az emberekben, hogy érdemes tisztességesnek, és jogkövetőnek lenni.**
2. **Sokoldalú és minden szintű vizsgálati eredmények** nem csak Egerben, hanem az ország többi településein is azt mutatják, hogy az objektív helyzet és a polgárok, lakosság szubjektív biztonságérzete jelentősen eltér, nincs szinkronban egymással. A közbiztonság valós állapota mindig jobb, mint ahogy azt a polgárok gondolják, illetve vélekednek róla. Ehhez nagyban hozzájárul az írott és elektronikus média azon „viselkedése”, hogy elsősorban a hírérték (szenzáció) miatt, a negatív események nagyobb publicitást nyernek, mint a közbiztonsággal, bűnmegelőzéssel foglalkozó figyelemfelhívó híryananyagok.
3. **Gyenge a helyi társadalom védekező mechanizmusa**, mert a közbiztonságot nem súlyának megfelelően kezelik, a biztonságkezelés tudati szinten nem élvez prioritást. A bűnmegelőzés társadalmi jelentősége nem tudatosult a polgárokban. Túl sok a sértetti közrehatás eredményeként bekövetkező jogsértés. A társadalom tagjai nem ismerik kellően a közbiztonsággal kapcsolatos feladataikat és jogaikat, nincsenek megfelelően tisztában a védekezés lehetőségeivel, a bűnmegelőzés módszertanával, és eszközrendszerével. E tekintetben hiányzik a képzés és a célirányos propaganda.

4. **A közbiztonsági piac szereplőinek összefogása nem kielégítő.** Hiányzik a deviáns magatartások, a jogsértő jelenségek szisztematikus és átfogó elemzése, valamint a megfelelő következtetések levonása, és az ennek alapján történő közös tenni akarás. Mindenki teszi a dolgát, a maga területén jól és hatékonyan működik, azonban az előrelépéshez más hozzáállásra, magasabb szintű koordináltságra van szükség. Erőtlenek a helyi biztonság problémáival kapcsolatos közösségi reakciók, az egyedi bűnmegelőzési kezdeményezések nem kellően hasznosulnak. Nagyon korlátozott a közösségi szerepvállalás az igazságszolgáltatás támogatásában.
5. **Az önkormányzat eddig nem érezte kellőképpen feladatának, hogy a közbiztonság javítása érdekében stratégiát dolgozzon ki.** Sokan nem érzékelik, hogy a közbiztonság közérzetet javító közösségi, egyben a fejlődést is szolgáló materiális érték. A közbiztonság szempontjait jobban ki kell emelni a helyi társadalompolitikában.
6. **A bűnüldözés és igazságszolgáltatás csak részben tud megfelelni a lakosság közbiztonsággal kapcsolatos elvárásainak.** Nincsenek átfogó ismereteink a látens bűnözésről, az áldozattá válás gyakoriságáról.
7. **Egyes rétegek társadalmi leszakadása,** a roma kisebbség szegregációja a velük kapcsolatos előítéltek, a bűnözést gerjesztő tényezővé váltak. A fiatalkorú bűnelkövetők többsége olyan hátrányos helyzetű, marginális családi környezetből származik, ahol a szegénység, a munkanélküliség, és a napi szociális problémák meghatározó élményt jelentenek. Sajnos a fiatalok egyre növekvő részének van passzív, vagy aktív kábítószer tapasztalata.
8. **A családon belüli erőszak,** a gyermekek a nők, az öregek bántalmazása sok családban az életmód része. A gyermek – és szülőbántalmazás megelőzése nem hatékony. A családon belüli erőszak áldozatai gyakran még az érdemi intézkedés előtt meggondolják magukat, és elzárkóznak az együttműködéstől, aminek oka – többek között – az állandó fenyegetettség, az anyagi és érzelmi kiszolgáltatottság.
9. **Az áldozattá válás megelőzése és az áldozatsegítés is lehet hatékonyabb.** Egerben évente átlagosan 2500 – 2600 személy válik bűncselekmény sértettjévé (áldozatává). A vagyonelleni bűncselekményekkel okozott kár megtérülésére, megtérítésére vonatkozó esély igen alacsony. Javítani kell az áldozattá vált személyek segítését, a lakossági jogsegély szolgáltatás, valamint az ismételt áldozattá válás megelőzését szolgáló tájékoztatást fokozni kell.

3. fejezet

CÉLOK, PRIORITÁSOK

A stratégiai célkitűzés, hogy **Eger még biztonságosabb település legyen**, feleljen meg az objektív biztonság követelményeinek, és a lakosság elvárásainak. Az Európai Unió Tanácsának 2001. május 28-i határozata a kriminalitás hagyományos területein belül **három prioritást** állít fel: a városi bűnözés, a gyermek – és fiatalkori bűnözés, valamint a kábítószerrel kapcsolatos bűnözés csökkentését.

Az Európai Városi Charta szerint az európai állampolgároknak „joguk van biztonságos és lehetőség szerint bűnözéstől, erőszakos cselekményektől és agressziótól mentes településeken élni.” **A biztonságos lakóhelyhez való jog** megvalósítása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése tehát a fő prioritás, ami akkor érhető el, ha a bűnmegelőzés a társadalompolitika integrált részévé válik.

Ennek szellemében született meg a **Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiája**, amely ebben a tevékenységben az önkormányzatoknak jelentős szerepet szán. Az önkormányzatoknak így Egernek is, a helyi rendőrséggel együttműködve aktív és vezető szerepet kell játszania, a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében. Kezdeményező szerepünk kell hogy legyen a helyi jelzőrendszerek, a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, valamint folyamatos értékelésében. Ösztönöznünk és motiválnunk kell a helyi közösség szakmai, és civil önszerveződését. Önkormányzatunknak, mint a helyi szolgáltatások és szolgáltató intézmények többségének tulajdonosa, a helyi közigazgatás irányítója, és mint testület a helyi politika fóruma vezérelni, motiválni, és koordinálni kell a helyi bűnmegelőzést.

Központi referencia szereplőként meghatározó szerepünk van az információk, és a biztonsággal kapcsolatos adatok terjesztésében. Integrálnunk kell az állami, civil, és szakmai szervezeteket, intézményeket, egyházakat. Az alulról építkező bűnmegelőzés legfontosabb szereplői a rendőrök mellett a közterület-felügyelő, polgárőrök, vagyonőrök, természetvédelmi őrök, mezőőrök, kisebbségi önkormányzatok, pedagógusok, a házi - és szakorvosok, a gyermekvédelem szakemberi, a védőnők, a szociális szakemberek, családsegítő, valamint a szociális egészségügyi ellátó rendszerben dolgozók.

Az integráció mellett, az alábbi célokat tűzzük ki:

1. meghonosítjuk a közösségi biztonságkezelés szemléletét és módszertanát,
2. csökkentjük a bűnözést úgy mennyiségi, mint minőségi téren,
3. rendet teremtünk a közterületeken és a közutakon,
4. megfelelünk a lakosság biztonsági elvárásainak,
5. gondoskodunk magas szinten a tűz -, és katasztrófavédelemlről.

3.1. HONOSÍTUK MEG A KÖZÖSSÉGI BIZTONSÁGKEZELÉST

3.1.1. SZEMLÉLETVÁLTÁST KELL ELÉRNI A KÖZBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATBAN

A fő célkitűzés elérésének elsődleges feltétele, hogy a biztonsági láncolat valamennyi eleme, tagja aktívan és tudatosan viszonyuljon a közbiztonság kérdéseire. Mindenkiben tudatosítani kell, hogy a **közbiztonság nem rendőrségi, de még csak nem is állami monopólium**. Ez a közbiztonsági piac szereplőitől minőségileg más felfogást, - jelenlegihez képest – konstruktívabb tudati viszonyt igényel. A stratégiai célhoz egy paradigmaváltó nézet, az integrált, más szóval **közösségi biztonságkezelés** elmélete és gyakorlata vezet.

A közösségi biztonságkezelés elveire, tartalmára nincs egységes receptura, vagy jogszabály. Ezen **új gondolkodás – és szemléletmód** meghonosításához azt kell elérni, hogy a közbiztonság megteremtésében érintett minden „előállító”

1. **ismerje** saját feladatit és lehetőségeit, **felismerje** felelősségét és a többi előállítóval való egymásrataltságot, ugyanakkor fontosnak is tartsa ezeket,

2. folytasson **biztonságközpontú működést**, illetve életvitelt, a napi döntések és cselekvések során a biztonság követelményeire történő odafigyelés váljon tudatossá, sőt ösztönössé, a biztonsággal való törődés épüljön be a motivációs rendszerébe,
3. keresse, hogy ő maga **mit tehet** a közbiztonság érdekében – a másra, másokra való várás, illetve mutogatás helyett,- **hogyan tud** hatékonyan, célirányosan együttműködni a többi előállítóval,
4. magáévá tegye a **közbiztonságról való közösségi gondoskodás** szemléletét, és elfogadja azt, hogy a biztonságteremtésben mindenkinek részt kell vennie. A tudati viszonyulásban azt kell megcélozni, hogy a szereplők ne csak azt tegyék, ami elkerülhetetlen, vagy kötelező, hanem vállaljanak önként is szükségesnek látszó feladatokat,
5. abból induljon ki, hogy a **köz biztonságának érdeke megelőzi az egyén érdekeit**, következésképpen cselekedeteinél, intézkedéseinél azt az elvet érvényesíti, hogy a közbiztonságnak prioritása van az egyéni igényekkel és jogokkal szemben.

A szemléletváltásnak legelsősorban **önkormányzatunk képviselő testületeinél** kell tükröződnie és végbemennie. Nagyon fontos, hogy a képviselőtestület a közbiztonságot, a bűnmegelőzést stratégiai kérdésként kezelje, és a problémákkal **ne a jelenség szintjén** foglalkozzon. Cél, hogy az önkormányzat jelentőségének, súlyának megfelelő figyelmet fordítson a közbiztonságra és bűnmegelőzésre, - a fenti ismérveket magába foglaló – tudatosság szintjén.

Polgármesteri Hivatalunk apparátusának – még inkább fel kell ismernie a saját magában, illetve szervezetében rejlő lehetőségeket, és azt a felelősséget, hogy a közbiztonság megteremtésében kulcsszerepe van. Nemcsak azért, mert közvetlenül érzékeli az állampolgárok napi gondjait, félelmeit, az őket ért sérelmeket, hanem amiatt is, mert joga és kötelessége a helyi adottságoknak legmegfelelőbb stratégia, együttműködési és cselekvési program kialakítása, a közbiztonsági láncolat szereplőinek bevonása. A bűnözés megelőzésében való érdemi szerepvállalás mind erkölcsi, mind anyagi szempontból megtérülő befektetés.

Célunk az, hogy a **biztonsági láncolat egyéb szereplőit** is a vázolt gondolkodásmód jellemezze. A városunk biztonságosabbá tétele összetett folyamat, melyhez nélkülözhetetlen a különböző területen működő szervezetek közös szándéka és együttes fellépése. Amennyiben önkormányzatunk, és gazdálkodó szervezetek, civil szerveződések tudatosan és integráltan (együttes erővel, összefogottan) jelennek meg a biztonsági piacon, úgy eredményesen vehetnek részt a közbiztonságnak, mint terméknek a megteremtésében. Tudatosság és elkötelezettség nélkül nincs hatékony összefogás.

3.1.2. BE KELL VEZETNI A KÖZÖSSÉGI BIZTONSÁGKEZELÉS MÓDSZERTANÁT

Az integrált biztonság nemcsak pozitív gondolkodásmódot, hanem sajátos módszert is jelent, a **biztonság közösségi gondozását**. Ezt helyileg itt Egerben, a fennálló feltételeknek és elvárásoknak megfelelően lehet alakítani. A szemlélet – mint elméleti tétel – mellett annak gyakorlatát is indokolt célul tűzni, mivel a kettő együttesen jelenthet paradigmaváltást. A módszer **az összefogás, az együttműködés elvére épül**. Községi biztonságkezelés hatékonyan csak akkor végezhető, ha a biztonsági láncolat valamennyi szereplőjénél kialakult és gyakorlattá válik a **problémaorientált megközelítés**, a kezdeményezésen alapuló **kreatív megoldáskeresés**, a partnerekkel való párbeszéd és önkéntes **együttműködési készség**, valamint az ügy érdekében való feladatvállalás, az **effektív cselekvési hajlandóság**.

A módszer lényege, hogy a közbiztonságot „előállítók”:

1. végezzenek folyamatos bűnelemzést és helyzetértékelést, melynek alapján állapítsák meg a közbiztonsági helyzetet befolyásoló valós tényezőket, deviáns magatartásokat. Vonjanak következtetést az objektív adatokból, tárják fel és nevezzék nevén a lakosság biztonságérzetét zavaró **konkrét problémákat**, negatív jelenségeket. A problémaorientált megközelítés szükséglete azt takarja, hogy a közbiztonságról ne általánosságban, hosszabb időszakokat áttekintve beszéljenek, hanem **időszerűen** azokról a problémákból induljanak ki, amelyek aktuálisan egy – egy területen feszülnek. A biztonsági analízist tehát rendszeres időközönként el kell végezni, hogy a problémákra lehetőleg nyomban lehessen reagálni,
2. a problémafeltárással, a gondok konstatálásával ne elégedjenek meg, hanem keressék és mutassák ki a nevesített problémák, jelenségcsoportok kiváltó okait, a bekövetkezést, vagy elkövetést lehetővé tevő, illetve azt segítő körülményeket.

Az **okkutatás** eredményeként határozzák meg, hogy az adott problémát milyen **tényezők és körülmények** felszámolásával lehet megszüntetni, vagy minimalizálni,

3. a helyzetelemzés és okkutatás nyomán tartsanak **ötletbörze** jellegű megbeszélést úgy a közbiztonsági problémával, mint a kiváltó okokkal, vagy elősegítő körülményekkel érintett szervek, intézmények képviselőivel. Ezeken kreatív módon keressék és találják meg a probléma, illetve az okok, elősegítő körülmények felszámolásának lehetséges és célravezető **megoldásait**, a megoldáshoz elvezető **feladatokat**,
4. konstruktív módon tisztázzák – a hatáskörök, lehetőségek és rendelkezésre álló eszközök figyelembe vételével - azt, hogy kik, mivel, hogyan járulhatnak hozzá a probléma kezeléséhez. A cselekvési hajlandóságok alapján **egyezzenek meg** a reálisan teljesíthető feladatok optimumában. A feladatokban való megállapodás azt a célt szolgálja, hogy az adott problémákra röviddel a felmerülést követően közös erővel reagáljanak. Kívánatos, hogy a résztvevők ne csak azt tegyék, ami feltétlenül kötelező, hanem az ügy iránt elkötelezettséget és kezdeményezőkézséget tanúsítva önként vállaljanak feladatokat.
5. rögzítsék írásban az elfogadott megoldási alternatívákat és a résztvevők vállalásait tartalmazó cselekvési programot, vagy **projektet** konkrét felelősökkel és határidőkkel, majd kezdjék meg a közösen elhatározott feladatok végrehajtását,
6. meghatározott idő eltelte után a projekt **értékelése** céljából újra üljenek össze és a folyamatos helyzetelemzésből származó információk alapján állapítsák meg, hogy a megtett intézkedések hatékonyak, célravezetők-e. Ha a cselekvési programban meghatározott intézkedések nem vezetnek a kívánt eredményre, akkor a tapasztalatok értékelését és összegzését követően új projekt kidolgozása történjék meg, a fenti módon.

Elemi előfeltétele ennek a szisztémának, hogy valaki a biztonságkezelési folyamat élére álljon, és az érintettek tevékenységét **koordinálja**. A másik premissza, hogy a biztonságkezelésben **mindenki vegyen részt**, aki tehet valamit adott ügyben, illetve akinek bármiféle ráhatása, befolyása lehet az adott problémákra.

3.2. CSÖKKENJEN VÁROSUNK BŰNÖZÉSE

Kiemelt cél, hogy a lakosságunk egyetlen rétegének se legyen meghatározó élménye a bűnözéstől való félelem. Ennek oldása közös felelősség, jóllehet a fő szerep a rendőrségre és az igazságszolgáltatásra hárul. A bűnözés mennyiségi és minőségi oldalának önkormányzati eszközökkel való korlátozása, illetve visszaszorítása reális cél, ami azáltal valósítandó meg, hogy az **önkormányzat mindent megtesz a bűnmegelőzési szempontok érvényre juttatása, a bűnalkalmak korlátozása és a lakosság tudatformálása érdekében.**

1. Általános – országosan is megfogalmazott – cél, hogy a bűnmegelőzés állami monopóliumát váltsa fel a **társadalmi bűnmegelőzés**, és minden területen, illetve szereplőnél kapjon hangsúlyt a bűnmegelőzés eszmerendszere és gyakorlata. Ez egy összetett, hosszantartó folyamat, amit az általunk megcélzott szemléletváltás elősegíthet. Le kell bontani azt a közfelfogást – és a nyomában lévő közömbösséget, - amely szerint a bűnmegelőzés leginkább csak a rendőrség feladata.
2. Átfogó törekvésünk, hogy az önkormányzatunk felelős **döntéseivel** kiszámítható és biztonságos környezetet teremtsen az itt élők, az ide látogatók számára, és csökkentse a bűnalkalmakat.
Ez magában foglalja azt a követelményt, hogy kerüljük – úgy a normaalkotás, mint a hatósági jogalkalmazás során – a biztonsági kockázatot eredményező, továbbá a visszaélésre kijátszásra okot, vagy alkalmat adó döntéseket.
3. A **bűnalkalmak korlátozása** céljából az önkormányzatunk szervezzen, illetve szorgalmazzon általa koordinált, hatékony és rendszeres hatósági **ellenőrzéseket**, elemezze azok tapasztalatait, és kövessen el mindent az okok megszüntetése érdekében. Működjön szorosan együtt a bűnüldöző szervekkel az ok – okozati összefüggések vizsgálatában, és támogassa azok büntetőrendészeti munkáját. Ugyanakkor járjon elől jó példával azzal, hogy szervezési és egyéb intézkedésekkel a gondos **gazda módjára** védi, óvja saját és intézményei vagyonát, felszámolja – amennyire csak lehetséges – az érdekkörén belüli kriminogén tényezőket.
4. A **sértetté válás kockázatának csökkentése** érdekében az önkormányzatunknak támogatnia kell a lakosság biztonságra nevelését, illetve részben fel kell vállalnia az abban való részvételt. A közbiztonsággal kapcsolatos ismereteket, hiedelmeket a helyükre kell tenni, és ki kell alakítani az emberekben az egészséges önvédelmi reflexeket. A fogyasztókkal meg kell értetni, hogy ők maguk sem pusztán fogyasztók, magatartásuk mikénti alakításával egyben előállítók is. Ez a szemléletmód magától nem jön létre, ezt tanulni kell. Az egyénben – mint cselekvő helyzetben lévő, vagy éppen passzivitást, közönyt mutató tényezőben – ki kell alakítani a biztonságközpontú gondolkodásmódot.
5. A **bűnözés utánpótlási bázisának akadályozásában** rejlő önkormányzati lehetőséget fel kell tárni és kihasználni. A jogkövető magatartás propagálásán túl kutatni kell a helyi megoldásokat a kriminalitás által érintett gyermekek, kallódó fiatalok, továbbá a hajléktalanok és hátrányos helyzetű rétegek bűnözéstől való visszatartására, csakúgy mint a potenciális visszaesők rehabilitációjára.

3.3. TEGYÜNK MÉGNAGYOBB RENDET A KÖZTERÜLETEKEN ÉS A KÖZUTAKON

Elemi szükséglet, hogy közterületeink a rendezettség és nyugalom állapotát mutassák. A közterületek rendjének fenntartása, a város biztonságossá tétele elképzelhetetlen preventív, **határozott rendőri jelenlét és aktív közterület-felügyeleti munka**, a jogellenes, zavaró eseményekre való gyors és hatékony reagálás nélkül.

Az önkormányzatunk abban érdekelt, hogy minél magasabb legyen a rendőri lefedettség, ezért igényli és támogatja a folyamatos, fokozott rendőri jelenlétet a közterületeken. Emellett határozott célja, hogy a közterület-felügyelet hatékonyan dolgozzon, ezért megtesz mindent annak zavartalan működésének biztosítása érdekében.

Célunk az, hogy kiszűrjük és meggátoljuk a közterületen előforduló **jogellenes cselekmények kialakulási feltételeit**. A nem kívánt jelenségek, jogsértő magatartások kialakulásában szerepe van a célszerűtlen, bünelkövetésnek teret engedő közterület-kialakításnak, illetve fenntartásnak. Erre tekintettel indokolt, hogy önkormányzatunk szervei tegyenek meg minden építészeti, városrendezési és közterület-felügyeleti intézkedést a negatív hatású, kriminogén körülmények csökkentése érdekében.

Az önkormányzatunk célja a **közlekedés zavartalanságának biztosítása**, és a balesetek megelőzése. Útkezelőként arra kell törekednünk, hogy legyenek biztonságosak az egri közutak. Forgalmiszervezési és forgalomtechnikai megoldásokkal szüntessük meg a közlekedés biztonságát és zavartalanságát veszélyeztető okokat, körülményeket. Mint tulajdonos, és közlekedési hatóság megteszünk minden a különböző szervek ezirányú tevékenységének összehangolása érdekében.

3.4. FELELJÜNK MEG A LAKOSSÁG BIZTONSÁGI ELVÁRÁSAINAK

Az önkormányzatiság lényegéhez tartozik a **lakosság** szolgáltatásokkal, ezen belül **közbiztonsági szolgáltatásokkal való ellátása**. Városunk lakói azt várják el, hogy a „barokk gyöngyszemben” nyugodtan és békésen lehessen élni. Azzal kevésbé törődnek hogy a közbiztonságot ki, miért nem tudja produkálni, a lényeg ugyanis csak az eredmény, a produktum. Az önkormányzatunknak ezért meg kell ragadnia minden lehetőséget, hogy döntéseinkkel, koordinatív szerepünkkel pozitív módon alakítsuk a közbiztonság helyzetét. Feladatunknak kell tekinteni olyan programok, projektek elindítását és menedzselését, amelyek a polgárok szubjektív biztonságérzetét pozitív irányban befolyásolják.

A **lakosságnak érzékelnie kell** a mindennapok során, hogy az önkormányzatunk elkötelezett a közbiztonság ügye mellett. Láttatni szükséges az önkormányzati példamutatást és szerepvállalást, azt a hatást, amit az önkormányzat az integrált biztonságkezelés összehangolásával elér. Az aktivitás és a propaganda kifejtésével arról kell az embereket meggyőzni, hogy a közbiztonság közösségi gondozása, a bűnmegelőzési szempontok érvényesítése mindannyiunk érdeke és közös feladata.

3.5. LEGYEN MAGAS SZÍNVONALÚ A TŰZ – ÉS KATASZTRÓFAVÉDELEM

Az önkormányzatunk célja – egyben kötelessége - , hogy **gondoskodjon** a tűzvédelemről a műszaki mentésről, a polgári védelmi feladatokról, és szervezze, irányítsa a tűzmegelőzést. Az elvárás az, hogy a város képes legyen a különféle tüzesetekre, természeti és civilizációs balesetekre gyorsan és magas színvonalon reagálni, azok káros hatásait elhárítani, illetve csökkenteni.

Az életet és anyagi javakat fenyegető veszélyek, a pusztítás ellen – elérhető módon, de – mindenkinek védekeznie kell. Cél legyen a **lakosság felkészítése** a különféle természeti és civilizációs balesetek és veszélyhelyzetek megelőzésére, a váratlan, vagy előre tervezhető veszélyek káros hatásainak csökkentésére, vagy akár kiküszöbölésére.

4. fejezet

A CÉLMEGVALÓSÍTÁS ÁLTALÁNOS FELADATAI

4.1. A SZEMLEÉLVÁLTÁSI FOLYAMAT FELADATAI

Az önkormányzat a közösségi biztonságkezelés, a biztonságközpontú gondolkodásmód meghonosításának zászlóvivője! A társadalmi bűnmegelőzés stratégiája a helyi önkormányzati politika integrált része kell legyen. Elengedhetetlen, hogy a szemléletváltató folyamatnak a motorja az önkormányzat és a rendőrség legyen. A **közgyűlés** vállaljon aktív, vezető szerepet abban, hogy a közbiztonság ügye a fejekben a helyére kerüljön úgy az önkormányzaton belül, mint a biztonsági láncolat többi eleménél.

Önkormányzatunk szakemberei az együttműködők bevonásával dolgozzanak ki egy **módszertani kézikönyvet** az integrált biztonságról, amely – a jelen koncepcióra támaszkodva – tartalmazza a közbiztonság és a bűnmegelőzés elméleti alapjait, a biztonsági láncolat szereplőinek kapcsolódó feladatait, a társadalmi bűnmegelőzés összetevőit, feltételrendszerét, valamint a közösségi biztonságkezelés követelményeit és módszertanát. A kézikönyv közérthetően fogalmazza meg az elméleti tételeket és a gyakorlati aspektusokat, szolgáljon útmutatóul, és legyen alkalmas oktatási anyagnak.

Jelen stratégiát, illetve a kidolgozandó kézikönyvet **ismerjék meg** a képviselőtestület tagjai, illetve hivatalunk köztisztviselői kara. Az így megismert anyagoktól azt várhatjuk, hogy a biztonságközpontú gondolkodásmód tudatosuljon, beépüljön a döntés – előkészítés és döntéshozás folyamatába, illetve hogy a hivatal munkatársai érvényesítsék munkájuk során a korszerű közbiztonsági elvárásokat.

Az önkormányzat dolgozó részére **irányelvek kidolgozása** szükséges arra nézve, hogy miként alkalmazzák a közösségi biztonságkezelés követelményeit a településfejlesztéssel, az építési engedélyezéssel, a forgalomszabályozással, a szociális ellátással, a vállalkozásokkal, közterület-foglalással és rendezvényekkel kapcsolatos eljárások, valamint a szabálysértési gyakorlat során. Rá kell mutatni, hogy az adott szervezeti egységnek mi a küldetése és felelőssége, hogyan tud a biztonságteremtésben részt vállalni, és másokkal együttműködni, továbbá, hogy mit jelentsen a köz biztonságának prioritása az egyéni érdekekkel szemben.

Képviselőtestületünk tagjai és hivatalunk dolgozói **mutassanak személyes példát** a mindennapi életben a gondosság, a biztonsági követelmények betartása és az együttműködési készség terén. Ez komoly kihatással lehet a partnerekre, de a társadalom egészére is. Ez a célkitűzés anyagi eszközök nélkül is megvalósítható, csupán a vezetők és munkatársak hozzáállásán múlik.

Meg kell keresni és **meggyőzni a közbiztonsági piac többi szereplőjét**, akik számára az önkormányzat jelentse a forrást, melyből a biztonságközpontú szemlélet és az integrált biztonságkezelés módszertana ered. A tudatformálási folyamatban támaszkodni kell a rendőrségre, és felhasználni a jelen koncepciót, valamint a tervezett kézikönyvet. Ahhoz, hogy a szemlélet és a módszertan a rendszer minden eleménél tudatosuljon, a szellemiséget hordozó aktív, tervszerű kommunikációt kell kifejteni értekezletek, konferenciák és publikációk formájában.

4.2. A KÖZÖSSÉGI BIZTONSÁGKEZELÉS MEGHONOSÍTÁSÁNAK FELADATAI

4.2.1. EGER VÁROS KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI KOORDINÁCIÓS TESTÜLET LÉTREHOZÁSA

Figyelemmel a biztonságkezelési feladatok sokrétűségére, indokolt egy olyan szakmai tanácsadó, **döntés – előkészítő és ajánlást tevő szerv** létrehozása, amely képes a város életében felmerülő közbiztonsági problémákra gyorsan és hatékonyan reagálni, valamint a biztonsági láncolat elemeinek munkáját összehangolni, együttműködésüket koordinálni.

A koordinációs testület a város **mindenkori Alpolgármesterének** irányítása mellett, egy **szakértői team** legyen, amelyben az alábbi állandó tagok és szervezetekből delegált képviselők végezzék munkájukat:

- a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság parancsnoka,
- a Városi Polgári Védelmi Parancsnokság vezetője,
- a Heves Megyei Rendőr - Főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályának vezetője,
- az Eger Város Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának vezetője,
- a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke,
- a Közterület-felügyelet vezetője,
- az Eger Város Polgárőr Szervezetének vezetője,
- **a Városi Bíróság képviselője,**
- **a Városi Ügyészség képviselője,**
- **a Heves Megyei Igazságügyi Hivatal Áldozatsegítő Szolgálat képviselője,**
- a Családsegítő Intézet képviselője,
- a Gyermekjóléti Központ képviselője,
- a Vám – és pénzügyőrség képviselője,
- a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség képviselője,
- a Személy – és Vagyonvédelmi Szakmai Kamara képviselője,
- **az Eszterházy Károly Főiskola képviselője,**
- **egy Általános és egy Középiskolai Igazgató (Szakbizottság által javasolt személyek),**
- **az Egri Civil Kerekasztal delegáltja,**
- az EVAT ZRT. képviselője,
- a VIKSZ KFT. képviselője.

A **testület feladata**, hogy elemezze a folyamatosan változó közbiztonsági viszonyokat, kidolgozza, illetve véleményezze a középtávú közbiztonsági stratégiákat, aktualizálja a rövidtávú célokat, javaslatokat dolgozzon ki az önkormányzat és a biztonsági láncolat egyéb tagjai számára, meghatározza azokat az irányvonalakat, amelyek mentén a lehető leghatékonyabban használhatók fel a rendelkezésre álló erők és eszközök, továbbá végezze és koordinálja a biztonság közösségi gondozását. A testületnek az is feladata, hogy szervezze az integrált biztonságkezelés módszereinek elterjesztését, tegyen javaslatokat programok és projektek indítására, és segítse a lakossággal folytatott szisztematikus párbeszédet.

A bizottság **üléseit** negyedéves rendszerességgel tartsa, (ha szükséges akkor havonta) melynek során az aktuális helyzet elemzése alapján tegyen javaslatot az aktuális feladatokra, valamint a rendelkezésre álló erők és eszközök célirányos felhasználására.

4.2.2. KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS ÉS LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÁS

A hatékony biztonságkezelés az **ismeretalapú tervezésre**, nevezetesen a bűnözéssel és az áldozattá válással kapcsolatos hiteles információkra, valamint a közbiztonsággal kapcsolatos lakossági attitűd ismeretére épül. Az önkormányzatunknak ezért folyamatosan

„képbe kell kerülnie” az aktuális helyzettel kapcsolatban egyfelől a rendőrkapitány éves beszámolója, másfelől közvélemény – kutatási adatok alapján.

Indokolt, hogy legalább két évente készüljön célirányos **közvéleménykutatás** az önkormányzat, a rendvédelmi szervek közreműködésével a lakosság körében, hogy az egyes városrészek lakosságának különböző társadalmi rétegeknek és korosztályoknak milyenek a közbiztonsággal kapcsolatos ismerteti, milyen a megelégedettség, illetve az elégedetlenség foka. A közvéleménykutatás megvalósításában, illetve közbiztonság tárgykörében végzendő kutatómunkára, fel lehet kérni az Eszterházy Károly Főiskola szociológiai szakiránnyal foglalkozó oktatóit és hallgatóit. Az eredmények elemzésével átfogó, és valós képet kapnánk stratégiánk megvalósulásának eredményeiről, erősségeinkről, gyengeségeinkről.

A **lakosság szondázása** céljából a Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koordinációs Testület tartson rendszeresen fogadónapokat, amelyen a polgárok bejelentést, figyelemfelhívást, illetve javaslatokat tehetnek. A testület tevékenysége városunk hivatalos honlapján az Interneten is legyen látható, és e-mail útján legyen megszólítható! Honlapunkon biztosítjuk, hogy a problémák tényszerű feltárása és közzététele mellett a visszajelzések is eljussanak a lakossághoz. A polgárok kapják kézhez a közbiztonsággal kapcsolatos információkat, **tájékoztató hírleveleket**, amelyek naprakész adatokkal alátámasztva a város egyes területeire lebontva tartalmazzák a feltárt hiányosságokat, a felszámolásukra tett intézkedéseket és azok eredményét, így téve reálisabbá a lakosság szubjektív biztonságérzetét.

A tájékoztatók funkcionáljanak „műsorfüzetként” is, mely a városban szervezett bűnmegelőzési és közbiztonsági rendezvényekről és akciókról ad tájékoztatást.

4.3. A BŰNÖZÉS CSÖKKENTÉSÉNEK FELADATAI

4.3.1. A BŰNMEGELŐZÉS ÖSSZTÁRSADALMI ÜGYÉ TÉTELE

A **Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koordinációs Testület** módszeresen és rendszeresen időközönként végezzen bűnelemzést, tegyen javaslatot az önkormányzat bűnmegelőzési feladataira, programjaira, akcióira amelyek a helyi problémák megoldását célozzák. Ebbe beletartozhat a helyi jogalkotási tevékenységre való javaslatok megfogalmazása is.

A levont következtetéseket meg kell osztani a többi érintett szervezettel is, kezdeményezve az **együttműködést**. Általános tapasztalat, hogy a biztonsági láncolatban érintett szervezetek védik önállóságukat és elhárítják a tevékenységükbe való beavatkozást, ezért a partnerekkel meg kell értetni az adott ügyben történő újszerű összefogás szükségességét. Ennek alapján a testület feladata még, az „érintettek” együttműködésének összehangolása, a partnerség szervezése.

A társadalmi bűnmegelőzés folyamatjellegű tevékenység. Az önkormányzat minden szerve – kiegészülve a Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koordinációs Testülettel – népszerűsítése a bűnmegelőzést és **teremtsen lehetőséget** a lakosságnak, valamint az érintett szervezeteknek a bűnmegelőzésben való aktív részvételre, legyen az konkrét cselekvésre sarkalló projekt, vagy egy fennálló problémára vonatkozó lakossági ötletbörze. E célból szervezni kell – a rendőrségre és médiaszakemberekre támaszkodva – népszerűsítő kampányokat, közösségi rendezvényeket. A bűnmegelőzési stratégia végrehajtásának alapvető feltétele, hogy nyitott legyen a szakmai kezdeményezésekre és gondoskodjon a legjobb módszerek és bevált szakmai megoldások elterjesztéséről.

Az ország több településén működik a több éve meghirdetett ún. **Szomszédok Egymásért Mozgalom**, amely az egymásra való odafigyelésen alapszik, és ezzel sokat tehet a közbiztonság megteremtéséért maga a lakosság is. Városunkban ennek egyenlőre nincs tradíciója, nincs értékelhető tapasztalatunk, pedig indokolt lenne minél szélesebb körben való beindítása és támogatása. A mozgalmat lakossági fórumokon, (képviselői fogadóórákon) szóróanyagokon, és személyes megkereséseken keresztül lehet ismertetni. Ezen mozgalom elsősorban az idősebb korosztály körében és a kertvárosias lakóövezetekben válhat hasznossá.

4.3.2. FELADATOK A BŰNOKOK ÉS BŰNALKALMAK KORLÁTOZÁSA ÉRDEKÉBEN

Városunkban működik a 14 kamerából álló **térfigyelő rendszer**, amelyek a város különböző frekvenciált pontjain vannak elhelyezve. A kamerák által sugárzott képeket az Egri Rendőrkapitányságon figyelik és rögzítik. A kapitányság vezetőjének beszámolóiból kitűnik, hogy az eszköz üzemeltetésének jelentős preventív hatása van, annak ellenére, hogy vannak bizonyos műszaki hiányosságai, amelyek megoldásra szorulnak. A problémák kiküszöbölésével egyidőben, több térfigyelő kamera elhelyezése is szükséges. Önkormányzatunknak gazdasági társaságán az EVAT ZRT. keresztül, meg kell teremtenie az anyagi feltételeit a műszaki színvonal és a kamera darabszám fejlesztésére. A mindenkori hatályos törvények figyelembe vételével és azok betartása mellett, törekednünk kell arra, hogy a rendszer központjában a látható képeket, a nap egyre hosszabb időszakában, akár 24 órában is figyelni és értékelni lehessen. Az elvárásoknak és korunk műszaki színvonalának megfelelő térfigyelő kamerarendszer egyfelől visszatartó hatású, másfelől lehetővé teszi az arra hivatott erők hatékony és célirányos beavatkozását.

Az **Egri Rendőrkapitányság** útján el kell érni (lehetőségeik függvényében) a minél nagyobb rendőri lefedettséget, a preventív és reagáló rendőri erők folyamatos jelenlétét a városban. Önkormányzatunk a Rendőrkapitánysággal között együttműködési megállapodásban foglalt szellemében, hatékonyan közreműködik a város érdekeit szolgáló aktív és hatékony rendőri működésben.

A Rendőrkapitánysággal való szoros együttműködésnek ki kell terjednie a bűncselekmények és szabálysértések mindazon formáinak megelőzésére, amelyek vonatkozásában a két szerv valamilyen szinten felelős, de legalább érintett.

Preventív hatósági ellenőrzéseket kell tartani tervszerűen és összehangoltan önkormányzatunk szakirodáinak (Lakossági Szolgálati Iroda, Közterület-felügyelet, Igazgatási Iroda) a rendőrkapitányság, a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság (HÖT), a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség, a Vám – és pénzügyőrség, az ÁNTSZ és az APEH együttes részvételével a kereskedelmi, vendéglátó-ipari és szolgáltató egységeknél, telephely engedéllyel rendelkezőknél, valamint a közterületen alkalmanként megjelenő engedéllyel rendelkező árusoknál.

Határozottan és hatékonyan kell fellépni (szankcionálással, nyitva tartás korlátozásával vagy bezárással) azon szórakozóhelyekkel szemben, amelyek a bűnözés, a prostitúció, a tűzvédelmi előírások megszegése, a feketemunka színterei. Ugyanígy kell eljárni azon vendéglátó egységekkel szemben, amelyek a lakók nyugalma zavarják. Ezek környezetében rendszeres zajsztint – méréseket is eszközölni kell.

Városunkban jelentős számú **fizető-várakozóhely működik**, melyek önkormányzatunk gazdasági társasága üzemelteti. Az itt parkoló gépjárművek és tulajdonosaiknak vagyonbiztonságát fokozni tudjuk azzal, hogy ha a jegykiadó automatákból megvásárolt szelvények üres hátoldalára figyelmeztető, figyelemfelhívó szöveget nyomtatunk, amelyekben a gépjárművek feltörésének, eltulajdonításának veszélyeire utalunk.

A várakozó helyeket ellenőrző munkatársak vagyonbiztonsági ismeretekkel való széleskörű megismertetése, a gyors információáramlás biztosítása a megelőzésben, felderítésben közreműködő szervezetek felé, hatékony módszer lehet az autófeltörésekkel szemben.

Támogatni kell a lakossági önszerveződések létrehozását és működését, amelyek tevékenysége bűnmegelőzésre irányul, és közvetve erősíti a helyi közbiztonságot. Az önkormányzatunk elsősorban az Országos Polgárőr Szövetséghez tartozó helyi Egri Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Polgárőr Közhasznú Egyesületet támogatja. Ez pénzügyi juttatással és helyiségek rendelkezésre bocsátásával valósul meg. **Törekedni kell arra, hogy a polgárőrség a rendőrséggel, és a közterület-felügyelettel minél nagyobb számban hajtsanak végre közös akciókat, járőrözéseket. Alakítsanak ki szélesebb körű együttműködést, amelynek kapcsán a „vígyázó szemek” a nap minden szakát lefedhetik.**

A bűnalkalmat rejtő önkormányzati, vagy magán ingatlanok és közterületek felmérésére, valamint a velük kapcsolatos feladatok meghatározására mielőbb kerüljön sor. Át kell tekinteni azokat a területeket, ahol a közvilágítás korszerűsítésével, javításával, műtárgyak elhelyezésével, vagy karbantartásával a biztonsági kockázatot fel lehet számolni. Az elhanyagolt, elhagyatott ingatlan közterület még inkább vonzza és elősegíti a bűnalkalmak szaporodását. Önkormányzatunk eddig is, és ez után is járjon elől jó példával és állítson mércét igényességben a lakosság elé a saját ingatlanával, tulajdonával való törődésében.

A városrendezés és építésügy terén érvényesíteni kell a megelőzési szempontokat.

A lakóparkok, közterületek, köztéri létesítmények kialakítása, a közvilágítás, valamint a lakóépületek építési engedélyezése során érvényesíteni szükséges a köz – és vagyonbiztonsági követelményeket. Az elbírálás folyamatába ha lehet be kell vonni a Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályát, valamint a Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koordinációs Testületet.

Önkormányzatunk támogassa és koordinálja egy **vagyonvédelmi centrum** létrejöttét. A vagyon elleni bűncselekmények megelőzésére, az állampolgárok vagyonvédelmi szükségleteinek kielégítésére, továbbá áldozatvédelmi és vagyonvédelmi tanácsadói szolgáltatás nyújtására szorgalmazni és támogatni kell egy **vagyonvédelmi üzletközpont** létrejöttét, amelyben a biztonságtechnikai, vagyonvédelmi eszközök telepítését és szerelését végző szakemberek mellett helyet kaphatnának a rendőrség áldozatvédelmi, bűnmegelőzési dolgozói, valamint a biztosítótársaságok képviselői. A központ létrehozása érdekében a Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koordinációs Testület megalakulását követően, a Személy – vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara segítségével vegye fel a kapcsolatot a biztonsági piacon szereplő gazdasági szervezetekkel és egyéni vállalkozókkal, és keressen együttműködő partnereket.

4.3.3. FELADATOK A SÉRTETTÉ VÁLÁS KOCKÁZATÁNAK CSÖKKENTÉSÉRE

A felnőtt – és időskorúak esetében főként azokra a **szituációkra** kell bűnmegelőzési programokat indítani, amelyekben nagy valószínűséggel prognosztizálható a sértetté válás. Hajlamosak vagyunk azt gondolni, „Velünk ez nem történhet meg”, pedig bármelyikünk válhat bűncselekmény áldozatává. Közülük is vannak olyan csoportok, akik fokozottabb veszélynek vannak kitéve. Ilyenek az **idős korúak**, akikről az elkövetők azt gondolják, velük szemben főként vannak.

Az időskorú, és különösen az egyedül élő állampolgárok „megszólítása”, a körükben végzett felvilágosító, meggyőző munka különösen fontos feladat. Ebbe a munkába be kell vonni a szociális munkásokat, a rendőrséget, a Nyugdíjas Egyesületet és a karitatív szervezeteket.

Az ügyfélfogadást ellátó épületekben és közintézményekben figyelemfelhívó és tájékoztató jellegű szóróanyagokat kell elhelyezni. Ezek elkészítésébe és terjesztésébe be kell vonni a biztonságtechnikával és vagyonvédelemmel foglalkozó cégeket is. Kívánatos a biztosítótársaságokkal való együttműködés keretében olyan konstrukciók kialakítása, amelyek érdekeltté teszik a lakosságot a vagyonvédelemben.

A Heves Megyei Rendőr – Főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya már rendelkezik tájékoztató anyagokkal az időskorúak, és a lakosság tájékoztatására bizonyos bűncselekményekkel szemben. Ezeket a kiadványokat széles körben terjeszteni kell, és meg kell ismertetni a lakossággal.

Az iskolai oktatás az a terület, amely leginkább alkalmas a bűn – és baleset megelőzési és katasztrófa védelmi tevékenység kifejtésére. Ha van rá lehetőség ajánlott kidolgozni a „Közbiztonsági és bűnmegelőzési ismeretek” és „Katasztrófa (tűz – és polgári -) védelmi ismeretek” témakörrel foglalkozó oktatási anyagok tematikáját és anyagát, majd lehetőség szerint az önkormányzat által fenntartott oktatási intézményekben kerüljenek bevezetésre.

A helyi sajtót és médiát ösztönözni kell arra, hogy a bűncselekményekről szóló híradásokban az eseményeket tényszerűen, tanulságokat magában hordozó módon tálalják. A közbiztonság érdekében tett önkormányzati és rendőrségi intézkedésekről történő híradás csak úgy, mint a szervezett bűnmegelőzési és közbiztonsági programokról.

Az egyes orgánumok ilyen irányú kihasználtságában nagyon sok tartalékok rejlenek.

A sértetteket kiemelt figyelem illeti az általuk elszenvedett fizikai, lelki, anyagi és szociális sérülések okán. Mindent el kell követni a sértettek megfelelő tájékoztatása, az ismételt áldozattá válás megelőzése érdekében. Ebben nagyon nagy szerepe van a **Heves Megyei Igazságügyi Hivatal Áldozatsegítő Szolgálatának, valamint az Egri Polgárőrség Bűnmegelőzési Centrum és Áldozatvédelmi Iroda munkatársainak.**

4.4. A BŰNISMÉTLÉS MEGELŐZÉSE

Óvjuk meg a potenciális visszaesőket az újabb bűnelkövetéstől. A büntetőjogi szankció hatálya alatt álló személynél a további bűnelkövetés feltételeinek befolyásolására a közvetlen környezet, annak formális és informális szerveződései hivatottak. Ennek lehetséges eszköze az **utógondozói** rendszer hatékony működtetése, valamint a börtönben lévő rászoruló kiskorú családtagjainak védelme, integrációs esélyeinek erősítése. Önkormányzati feladat a pártfogó felügyelettel való hatékony együttműködés.

4.5. A KÖZREND FENNTARTÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK

A Közterület-felügyeletnek törekednie kell a minél nagyobb mérvű **preventív jelenlétre** és beavatkozásra. A szolgálat-szervezés a mindenkori aktuális közbiztonsági helyzetnek megfelelően történjék. A jobb erő és eszközfelhasználás érdekében a rendőrséggel közös szolgálatokat kell szervezni. A közterület-felügyeletnek, az önkormányzat szervezeteinek és a rendőrségnek a közterületi preventív jelenlét eszközével együttesen, szigorúan **fel kell lépni** a közterületeken és a szórakozóhelyek környékén tapasztalható jogsértések (környezetszennyezés, engedély nélküli közterület-foglalás, szabálytan parkolás, korlátozott forgalmú belvárosba való engedély nélküli behajtás, koldulás, ebtartással kapcsolatos szabálytalanságok) felszámolása érdekében.

A **vandalizmus és graffityzés** ellen küzdeni kell részben a már működő térfigyelő kamerarendszer segítségével, részben – közterület-felügyelői és polgárőri – közös szolgálatok szervezése útján. Ismertté váló tettes esetén törekedni kell a mediációra, nevezetesen a megállapodásra, hogy az elkövető közterületi munkavégzéssel, az összefirkált falak takarításával tegye jóvá bűnét. Ez komoly visszatartó és nevelő erővel bírhat. A fiatalok ilyen formájú önkifejezésének ellenőrzött mederbe terelése is megelőzheti a jogellenes cselekmények egy részének elkövetését. Ilyen eszköz például legális graffity helyek kijelölése, (pl: Várköz – gyalogos aluljáró) ezeken a helyeken graffity versenyek, bemutatók szervezése.

A csendháborítások visszaszorítására a Közterület-felügyelet és az Igazgatási Iroda – a rendőrkapitánysággal együttműködve, azt segítve – végezzenek tervszerű és rendszeres zajszintméréseket. Ezzel egyidejűleg szigorítani szükséges a szabálysértési felelősségre vonásokat, valamint a vendéglátó egységek működésével és nyitvatartásával kapcsolatos hatósági ellenőrzéseket.

A közterület-szennyezés megakadályozása céljából a médiákon keresztül hangsúlyozottan jelenjen meg a lakosság irányába propagandatevékenység. A polgárok felé sugározni kell, hogy az önkormányzatunk odafigyel és törődik a közterületek tisztaságával, rendezettségével. Ide tartozik a külterületeken való illegális hulladéklerakók, lerakások felszámolása, a kihelyezőkkel szembeni nagyon kemény, határozott hatósági fellépés. Városunkban évek óta gyakorlat a közös rendőri, mezőri járőrtevékenység. Ennek vannak eredményei, de sajnos lerakások száma és nagysága nem mutat csökkenő tendenciát. Önkormányzatunk illetékes szakemberei dolgozzanak ki egy átfogó programot, a szemétkerakások megszüntetésére, a területek folyamatos ellenőrzésére, az „utógondozásra”. Ebbe vonják be a célért tenni akaró civilszervezeteket, lehetőség szerint a lakosságot. Az eredményekről médiákon keresztül tájékoztassák a közvéleményt. Indítsunk mozgalmat, amelynek célja a polgárok környezettudatos szemléletének pozitív irányú megváltoztatása. Szakembereink használjanak ki minden pályázati lehetőséget, melyeken a megvalósítás érdekében pénzeszközöket lehet igénybe venni.

5. fejezet

A CÉLMEGVALÓSÍTÁS SPECIFIKUS FELADATAI

5.1. A GYERMEK ÉS FIATALKORI BŰNÖZÉS MEGELŐZÉSE, CSÖKKENTÉSE

Koordinációs Testület a gyermekvédelemben érintett valamennyi szervezet és intézmény együttműködését segítse elő. A gyermek és fiatalkori bűnözés, bűnmegelőzés alapvető feladata a kriminogén tényezők kiszűrése és felszámolása, ami kizárólag a jóléti, szociális és jogalkalmazó szervek harmonikus, koordinált együttműködésével érhető el. **Hangsúlyt kell fektetni ezért a gyámhatóság, a pártfogói szolgálatok, a rendőrség, az ügyészség és a családsegítő szolgálatok közötti jelzőrendszer és napi kapcsolat kialakítására, illetve fenntartására.** Nagy hangsúlyt kell fektetni a devianciák kockázati tényezőire, azok jelzéseire, és a korai pszichoszociális beavatkozásokra. A veszélyeztetett gyermekek és fiatalok számára segélyprogramokat kell kidolgozni szegregációjuk megelőzésére.

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság részéről az önkormányzat igényli, hogy továbbra is folytassa az általános iskolákban a **D.A.D.A.** (rövidítés = **Drog Alkohol Dohányzás Aids**) programra épített felvilágosító tevékenységét, valamint a középiskolákban végzett **ELLEN-SZER** program alapján a megelőzést. Az említett két programban módszerként jelenik meg az előadás, magyarázat, elbeszélés, beszélgetés, vita, szemléltetés és szerepjáték. A döntések az emberi cselekedetek következményei, és az értük vállalt felelősség kérdésköre is a foglalkozások része.

A Heves Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézetének támogatása mellett, a rendőrség szélesítse ki azon oktatási intézmények körét, ahol belügyi témájú osztályfőnöki órákat tarthatnak, és ilyen témájú nevelői, szülői értekezleten vehetnek részt.

Ezen alkalmakkor szélesíthetik a pedagógusok és szülők ismeretanyagát, a bűn – és balesetmegelőzés témakörében.

Városunkban kiemelten jól működik a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum. A szervezet 2002-ben kidolgozta dologstratégiáját, melyet 2007-ben aktualizált és átdolgozott, és azt Eger Város Közgyűlése elfogadta. A helyi koncepció a Nemzeti Stratégiával összhangban törekszik arra, hogy ne csak az illegális droghasználattal foglalkozzon, hanem a fiatalok és felnőttek alkoholfogyasztásával, dohányzásával, más kockázati tényezővel is. A program ezzel egyidejűleg a hatékony, értelmes, és egészséges életvezetés segítségét is célul tűzte ki. Mindezeket a családok, közösségek szakirányú segítő és más közösségi intézmények, civil társadalom, egyházak, összehangolt tevékenységére építi. Önkormányzatunk feladata a fórum működésének biztosítása, stratégiájának elérésében való aktív segítségnyújtás.

Az általános és középiskolák világos irányelvekkel és célkitűzésekkel rendelkezzenek az ifjúságot veszélyeztető tényezők kezelésére. Ide értendők a kábítószer fogyasztás, az erőszak és bántalmazás elleni stratégiák. Az önkormányzatnak és a biztonságkezelésben érintett más szerveknek az oktatási intézmények segítségére kell lenniük a pedagógusok részére történő továbbképzések szervezésében, közösségi programok rendezésében és a stratégiák, irányelvek kidolgozásában. A felvilágosító – nevelő tevékenységnek az iskolák tantervébe iktatásával történjék meg, melynek keretében fokozni kell a tanulók részéről az alapvető **etikai és állampolgári ismeretek** elsajátítását.

Emellett a mindennapi élet konfliktusainak erőszakmentes kezelésére a tanulókat rávezető, akár szituációs játékok keretében megrendezett tréningeket kell szervezni az iskolákban.

Az önkormányzatunknak ösztönözni kell az iskola és a közelében élő lakóközösség kapcsolatát, el kell érni, hogy az iskola legyen a közösség kulturális centruma. Az iskola nyújtson a közösség számára értelmes szabadidős lehetőségeket, hozza össze az azonos korosztályba tartozókat, és építse ki a korosztályok közötti kapcsolatokat, melyek a fiatal korosztály számára biztosítják a mindennapi életben való magabiztosabb, öntudatosabb eligazodást, részvételt. Biztosítani kell, hogy az iskolák teljes körű egészségügyi és szociális szolgáltatásokat nyújtsanak a tanulóknak, különös tekintettel a hátrányos helyzetű területről származó gyermekeknek, akiknek iskolai lemaradásuk leküzdéséhez nélkülözhetetlenek a fokozott egészségügyi és szociális szolgáltatások. Fokozni kell az iskolák és a szociális és egészségügyi rendszer közötti információcserét. Az önkormányzatnak javítania kell a helyi sportolási lehetőségekhez való hozzájárulást, és a sportlétesítmények elérhetőségét az egyének anyagi helyzetétől függetlenül. El kell érni, hogy az ilyen sportlétesítmények a helyi közösségek életének részévé válhassanak, a lakosok azokat magukénak érezzük, így csökkentve a közterületi vandalizmust és a bűnözést.

5.2. A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK MEGELŐZÉSE

Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy van-e létjogosultsága egy **Koordinációs fórum** létesítésének, működtetésének, amelynek keretében szervezni és koordinálni lehetne az ágazati, szakmaközi, civil és egyházi szervezetek közötti **jelzőrendszert**. Törekedni kell a családon belüli erőszak korai felismerésére és felszámolására. Olyan rendszert kell kialakítani, amely képes a problémák észlelésére, azonosítására, értékelésére, és a megfelelő, lehetőleg korai beavatkozásra, valamint az utógondozásra. Ebben a folyamatban az iskolai és óvodapedagógusok, valamint a védőnők, szociális munkások és a családorvosok lehetnek a kulcsszereplők, akik részére a szervezett kereteken belül felvilágosító és továbbképző programokat, konferenciákat kell szervezni.

5.3. A TŰZ ÉS KATASZTRÓFAVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

*Anyagi források biztosításával pályázati pénzek beemelésével önkormányzatunknak segítenie kell az **Egri Hivatásos Tűzoltóság** jelen stratégiában a helyzetelemzés témakörében felvázolt tűzmelegelőzéssel, és tűzvédelemmel kapcsolatos fejlesztési igényeit.*

A polgári védelem feladatrendszerén belül prioritást a lakosságfelkészítés élvezzen. Ennek keretében az önkormányzat kiemelten támogassa az alsó – közép és felsőfokú intézményekben a katasztrófavédelmi oktatás kiterjesztését osztályfőnöki órák keretében, illetve más a tantervekbe illeszthető formákban, valamint az egyes tanintézetek különböző, a katasztrófavédelem általános körébe tartozó versenyekre való felkészülést és az azokon való részvételt.

A lakosság biztonságának növelése érdekében – a pénzügyi lehetőségek függvényében és az önkéntesség elvének előtérbe helyezésével – növelni szükséges a települési polgári védelmi szervezeteinek felkészítését.

Teljes joggal bízhatunk abban, hogy Eger Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiájában megfogalmazott célok, prioritások és a meghatározott feladatok szemelőtt tartását és végrehajtását követően, településünk az eddigieknél is komfortosabb és élhetőbb Otthon lesz.

Eger, 2008. június 11.

Habis László
Polgármester